Nr. 298 (6782) ■ WARSZAWA, CZWARTEK 24 WRZEŚNIA 1936 r. ROK XLI

NIECH ŻYJE RZĄD ROBOTNICZY I WŁOŚCIAŃSKI

REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.
Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.
ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.
KASĄ czynna od 12 do 2-ej.
Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ROBOTNIK
CENTRALNY ORGAN P.P.S.
PROLETARJUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!
Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

NIECH ŻYJE SOCJALIZM!

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7
REDAKCJA — tel. 5.05-70
DYREKCJA — 2.20-13
ADMINISTRACJA — 5.13-80
DRUKARNIA — 2.76-43
KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175
Pocztowe Przekazy Rozrachunkowe
Urząd Pocztowy Warszawa I Kartoteka N. 117
Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty: w Warszawie z odnoszeniem miesięcznie zł. 5.40, bez odnoszenia zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.— Za zmianę adresu 50 gr.
Dla członków Partji, Związków Zawodowych, urzędników państwowych i nauczycieli ulgi w prenumeracie.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwyczajne 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy bezpłatnie
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwyczajnych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Walki na wszystkich frontach w Hiszpanji

Ogólna sytuacja na froncie

Specjalny wysłannik agencji Havasa na froncie południowo-zachod nim donosi, że wczoraj w godzinach wieczornych sytuacja wojsk rządowych znacznie się poprawiła dzięki przybyciu odziałów posiłkowych. Na odcinku Cebreros — San Martin de Valdeiglesias, znajdującym się na lewym skrzydle frontu Guadarrama wojska rządowe posunęły się dość znacznie naprzód. Główna walka stoczona została w wiosce Burgohondo w dolinie Alberche o 30 km. na południe od Avila. Walka ta zakończyła się zwycięstwem wojsk rządowych. Po stronie powstańczej padło 50 zabitych.

***

Komunikat urzędowy głosi, że wojska rządowe zaatakowały wysuniętą placówkę powstańczą, która cofnęła się szybko w kierunku Oviedo. Na froncie aragońskim na odcinku Alcaniz — Caspe wojska rządowe posunęły się o 4 km., odpierając ataki nieprzyjacielskie. Na froncie Grenady oddziały rządowe zajęły wioski Guadarteria, Tocon i Huetor de Santillan. Na froncie Tavalera silna kolumna powstańcza rozpoczęła atak odpierany skutecznie przez wojska rządowe.

Na gruzach Alkazaru

Według nadeszłych wiadomości z Toledo, obrońcy Alkazaru musieli opuścić pozycje zajmowane jeszcze wczoraj poza terenem właściwego zamku i ukryć się w podziemiach, porzucając stajnie, śpichrze oraz wielką galerję, w której chowani byli polegli kadeci. W śpichrzach znajdowało się około 200 ton zboża. Oblężeni bronią się nadal z zaciekłością, używając głównie granatów ręcznych i lekkich moździerzy. Wojska rządowe otaczają obecnie główny budynek i ogród i mają pod bezpośrednim obstrzałem wszystkie wyjścia z Alkazaru.

***

Attache ambasady argentyńskiej Eusebio Pepez zraniony został w Toledo odłamkiem pocisku wystrzelonego przez powstańców oblężonych w Alkazarze w chwili, gdy w towarzystwie kilku innych dyplomatów oglądał teren walk.

Portugalja wysługuje się rokoszanom

Dyplomatyczny korespondent „Daily Herald" donosi, z Genewy, że delegat Rządu hiszpańskiego na sesję Ligi Narodów minister spraw zagranicznych Del Vayo zamierza wystosować do państw reprezentowanych w międzynarodowym komitecie nieinterwencyjnym notę, wyrażającą protest przeciwko naruszaniu umowy nieinterwencyjnej przez niektóre kraje.

Korespondent dyplomatyczny „Morning Post" w depeszy z Genewy podaje, że zamierzony krok min. Del Vayo zwraca się głównie przeciwko Portugalji, w stosunku do której przedstawiciel Rządu madryckiego jak wynika z jego oświadczeń w rozmowach prywatnych z niektórymi dyplomatami — zebranymi w Genewie — zamierza domagać się zastosowania sankcyj. Wysunięcie tej kwestji musiałoby doprowadzić nieuchronnie do ostrego konfliktu w łonie Ligi Narodów, rozdzielonej już na dwa obozy kwestją udziału delegacji abisyńskiej w Genewie. W rozmowie z korespondentem dziennika, delegat Portugalji Vasconcellos, nie taił obaw Rządu portugalskiego na wypadek zwycięstwa komunizmu (?) w Hiszpanji". W razie zwycięstwa marxistów — oświadczył Vasconcellos — Portugalja byłaby zmuszona wystąpić zbrojnie w obronie swej niepodległości (?) Żaden z krajów nie jest tak bezpośrednio zainteresowany w rozwoju sytuacji w Hiszpanji, jak Portugalja. To też nic dziwnego — podkreślił Vasconcellos — że pragniemy zwycięstwa gen. Franco. (ATE.).

Na froncie Talavera

Specjalny wysłannik agencji Havasa donosi, że Talavera robi wrażenie mrowiska. Z pośród ludności cywilnej, która liczyła 13 tysięcy, tylko 5 tysięcy pozostało w mieście, gdzie jednak znajduje się w tej chwili około 20 tys. żołnierzy powstańczych.

Wczoraj do Talavera przybył gen. Franco.

Zamknięcie granicy francusko-hiszpańskiej w Maroku

Dziennik „Le Jour" donosi z Casablanca, że w odpowiedzi na zarządzenie władz francuskich o wstrzymaniu ruchu handlowego na granicy francuskiego i hiszpańskiego Maroka, dowódca wojsk rewolty w Maroko gen. Argoz zarządził całkowite zamknięcie granicy.

Urugwaj wobec Hiszpanji

Rząd urugwański przesłał do poselstwa urugwajskiego w Madrycie polecenie zlikwidowania poselstwa i natychmiastowego opuszczenia terytorjum Hiszpanji, ze względu na rozstrzelanie sióstr konsula podobno przez milicję czerwoną.

Cień Abisynji nad Genewą

Nie ulega już dziś wątpliwości, że sprawa pełnomocnictw delegacji abisyńskiej rozstrzygnięta zostanie w Hadze. Jest więc to kwestja dalekiej przyszłości i niewiadomo, czy rozstrzygnięcie wróci do Genewy jeszcze przed zakończeniem bieżącej sesji. To też jest rzeczą pewną, iż Włochy w ciągu obecnej sesji nie zjawią się w Genewie. Co stanie się jednak z delegacją abisyńską? Czy weźmie ona udział w obradach, czy też nie? Usunięcie jej z udziału w obradach mogłoby nastąpić w myśl procedury jedynie na zasadzie uchwały pełnego Zgromadzenia, ale tutaj istnieją precedensy, które przemawiają raczej za tem, że w ciągu obecnej sesji delegacja etjopska będzie zasiadać w Zgromadzeniu na równych prawach z innymi, gdyż cztery delegacje, których pełnomocnictwa również nie są całkowicie w porządku, pracują na prawach normalnych członków w urzędujących komisjach Zgromadzenia.

Zgliszcza i ruiny Alkazaru

Pewna fotografja

Tow. Indalecio Prieto, minister marynarki i lotnictwa w gabinecie hiszpańskim, pisze w jednej z gazet hiszpańskich:

„Angielskie czasopismo „The Sphere" przynosi na stronicy tytułowej najciekawszą fotografję ze swego reportażu wojny domowej w Hiszpanji. Przedstawia ona kilku kabylów marokańskich, których nam Franco przywiózł jako gwarancję swego najczystszego przywiązania do zasad cywilizacji chrześcijańskiej. Maurów sfotografowano w Burgosie. Noszą oni na swych płaszczach wojennych wizerunek „Świętego Serca Jezusa". Niezawodnie miłosierne damy Burgosu przyczepiały go na ich piersi. Czy nie ma to posmaku kacerstwa a nawet szyderstwa?

Gdyby Izabella katoliczka zza świata ujrzała na ziemi kastylskiej tłumy maurów, pomyślałaby, że jej życie na ziemi, uwieńczone klęską maurów, było tylko snem. Jakże maurowie mogą się teraz znaleść w Kastylji, skoro ona przepędziła ich z Grenady? I co powiedziałby Cyd w niebiosach, dokąd się dostał za swe bohaterskie walki z saraceńskimi wrogami Boga, gdyby ich zobaczył akurat w swym rodzinnym kraju Burgosie?

Wypadek tow. Piotra Nenni

Przed paroma dniami lądował przymusowo francuski samolot pasażerski, odbywający drogę pomiędzy Madrytem a Tuluzą. Przy lądowaniu poranieni zostali dwaj pasażerowie, gdy pozostali odnieśli tylko lekkie kontuzje.

Jednym z dwuch rannych jest tow. Pietro Nenni, socjalista włoski na emigracji, członek Egzekutywy Międzynarodówki Socjalistycznej.

Tow. Nenni wracał z Madrytu, gdzie uczestniczył w pogrzebie drugiego emigranta włoskiego tow. Fernardo de la Rossa.

Tow. de Rossa przed laty uciekł z Włoch jako młody socjalista i działacz robotniczy. W roku 1929 na znak protestu przeciwko okrucieństwom faszystowskim dodokonał w Brukseli zamachu na włoskiego następcę tronu, za co skazany został na 7 lat więzienia.

W październiku 1934, gdy górnicy Asturji powstali przeciw faszystowskiemu Rządowi Hiszpanji, de Rossa walczył w szeregach górników, jako ochotnik.

Kiedy w lipcu r. b. faszystowscy generałowie podnieśli rokosz przeciw legalnemu Rządowi, de Rossa znowu pośpieszył do Hiszpanji i zaciągnął się w szeregi milicji. Był on dowódcą bataljonu na froncie Guadarrama, gdzie bronił przed faszystowskiemi bandami drogi do Madrytu.

Tu dosięgła go zdradziecka kula, która położyła kres żywotowi pełnemu ofiarności i oddania się Sprawie robotniczej.

Komunikaty rebelji

Według komunikatu powstańczej radjostacji w Sevilli oddziały wojsk gen. Franco opanowały wczoraj na froncie Toledo b. silne linje oporu wojsk rządowych, zorganizowane według najwyższych zdobyczy techniki.

Na skutek zajęcia Maqueda linje wojsk powstańczych znajdują się obecnie w odległości 73 km. od Madrytu.

Korespondent Havasa donosi, że miasto Zumaya, które w ostatnich dniach zajęte zostało przez wojska powstańcze było siedzibą głównej kwatery wojsk rządowych. Zajęcie tego ważnego punktu strategicznego, położonego o 37 km. od San Sebastjan pozwoli na uruchomienie połączenia kolejowego przez Zumarraga z siecią kolejową północnej Hiszpanji.

***

Według doniesień prasy sevilskiej krążownik rządowy „Libertad" oraz łódź podwodna „D.6" zostały zatopione przez samoloty powstańcze.

Tow. Yrjö Räisänen

poseł do sejmu finlandzkiego i redaktor dziennika „Suomen Sosiali-demokraati", bawił przed kilkoma dniami w Warszawie.

Prosił o pozdrowienie polskiej klasy robotniczej od klasy robotniczej Finlandji.

Wywiad z tow. Räisanen zamieszczamy osobno.

Dla Łodzi walczącej

wszelkie składki nadsyłajcie na adres Sekretarjatu Generalnego C.K.W.P.P.S. (Warszawa, Warecka 7), albo na konto P.K.O. — 3.174.

Piękny zjazd

Po VII-mym zjeździe TUR-a

VII Zjazd TUR-a w Radomiu był niewątpliwie najświetniejszym z dotychczasowych Zjazdów. Świadczy o tem przedewszystkiem objektywny fakt, iż delegaci napłynęli aż z **90 Oddziałów** TUR-a. Świadczy o tem **optymistyczny** ton przemówień, stale podkreślających znaczne ożywienie pracy turowej. Świadczy o tem wielka **zwartość ideologiczna** Zjazdu — najmniejszych nawet rozdźwięków ideologicznych nie było. Świadczy wreszcie o tem wysoki poziom dyskusji.

Musimy jeszcze dodać niezwykłą serdeczność, szczerą gościnność czerwonego Radomia. Na nasze przywitanie odnowiono i starannie ozdobiono piękny Dom Robotniczy. Miejscowa organizacja z tow. Grzecznarowskim na czele, Zarząd Miasta z tow. tow. Szczawińskim, Radomskim, Zb. Nowickim czyniły wszystko, aby Zjazd należycie zakwaterować, ugościć, pokazać miasto i t. p.

Atmosfera zjazdowa była niezmiernie szczera i miła. Dużo — dużo nowych twarzy. Bardzo dużo twarzy **młodych**. Rokuje to najpiękniejsze nadzieje.

Ale nie to jeszcze najważniejsze. Najważniejsze, że **odczuwało się** na Zjeździe znaczne **okrzepnięcie trzonu turowego;** widziało się mocno zbudowany organizm; obserwowało się na każdym kroku to coś nieuchwytnego, co można nazwać patrjotyzmem organizacyjnym, wielkiem zrozumieniem roli swej organizacji, przywiązaniem do niej, oddaniem się na jej usługi.

Zmężniał, wyrósł nasz TUR. W tym procesie wzrostu Radom będzie ważnym etapem!

Teoretyczne ramy dane były dwoma referatami. Znakomity uczony, socjolog i antropolog, prof. Ludwik Krzywicki nie uląkł się trudów podróży (78 rok życia!), aby stanąć na trybunie przed delegatami TUR-a i kilku setkami robotników — na uroczystem otwarciu. Mówił o „prawie człowieka do własnego mózgu". Mówił o wielkich samoukach — o Edisonie, Faraday'u, Stefensonie. Mówił o wynalazkach robotników amerykańskich. O talentach w masie robotniczej. O tem, że cały świat winien być pojmowany, jako nieustająca twórczość człowieka.

Niżej podpisany mówił o prądach kulturalnych w Polsce. O kulturze socjalistycznej. O „agraryzmie" lewicy ludowcowej. O mętnych i reakcyjnych poglądach „wrońskistów" z „Zetu". O fali klerykalnej — uchwałach „zjazdu skargowskiego", idących w kierunku szkoły wyznaniowej i faszystowskiego korporacjonizmu. O podaniu sobie ręki przez dwa faszyzmy: „sanacyjny" z „Myśli Polskiej" i ONR-owy z „Prosto z Mostu". O walce dwuch katolicyzmów: umiarkowanego („Czas") i czysto faszystowskiego („Prosto z Mostu"). O totalizmie, jako niebezpieczeństwie dla kultury.

A potem, po wyczerpującym sprawozdawczym referacie tow. Piotrowskiego, naszego zasłużonego sekretarza generalnego, który tyle zrobił w ostatnich paru latach dla ożywienia prac TUR-a, — przedstawiającym liczne osiągnięcia turowej pracy, potoczyła się wartko niezmiernie ożywiona dyskusja. Poruszano dziesiątki zagadnień. Delegat z Łodzi wymownie przedstawił znaczenie scen robotniczych, ilustrując swój temat doświadczeniami łódzkiemi. Delegat z Zawiercia pragnie, aby Zarząd nie utrudniał (badaniem warunków) szerokiego rozwoju sieci organizacyjnej TUR-a, zwłaszcza po wsiach. Delegat z Wielunia wskazuje na konieczność własnej turowej trybuny drukowanej — bo okólniki i doraźne artykuły nie wystarczają. Delegat krakowski podkreśla znaczenie stworzenia organizacyj „okręgowych". Delegat grodzieński mówi o konieczności rozbudowy szerszych organizacyj młodzieżowych.

Naturalnie, wszystkich wniosków i „sugestyj" tu nie wyliczymy. Dyskusja — powtarzamy — była bardzo żywa i stała na poważnym poziomie.

Starym TUR-owcom tylko serce się radowało, gdy patrzyli i słuchali, jak to młodzi — przeważnie młodzi! — zabierają głos i z jaką powagą przystępują do zawiłych zagadnień praktyki oświatowej.

Zjazd polityką się nie zajmował. Ale zdawał sobie dobrze sprawę, w jakich warunkach, politycznych i społecznych, obraduje. Stąd rezolucje —o barbarzyństwach faszyzmu; o stanie oświaty powszechnej w Polsce; o szkolnictwie mniejszości polskich zagranicą, zwłaszcza w Hitlerji.

Zjazd był piękny — liczny, ożywiony, poważny, zgodny, na **wysokim poziomie. Do Zarz. Gł. wybrał cały szereg nowych towarzyszy. Wielokrotnie podkreślił konieczność ścisłego kontaktu i koordynacji z całokształtem klasowego ruchu robotniczego.**

Rozpoczynamy więc nowy okres w pracach TUR-owych — w myśl dyrektyw radomskich!

K. CZAPIŃSKI.

VII Zjazd TUR-a

II-gi dzień

W poniedziałek, w drugim dniu obrad, rano od 7-mej godziny delegaci zwiedzali urządzenia miasta (oświatowe, społeczne i t. d.), oprowadzani przez przedstawicieli robotniczego magistratu.

Potem wznowiono **dyskusję** nad sprawozdaniami Zarz. Głównego. Czas naglił, dyskusja była bardzo obszerna, ostatnim mówcom zmniejszono czas do 5 min. Po ostatnim słowie referenta tow. **Piotrowskiego** zjazd jednomyślnie uchwala wniosek komisji rewizyjnej — absolutorjum dla ustępującego zarządu.

Imieniem komisji mandatowej tow. **Stążowski** (Wilno) stwierdza, że na zjeździe jest 120 delegatów (z członkami zarządu) z 90 (!!) miejscowości. Pozatem 80 gości z różnych miejscowości i delegatów bratnich organizacyj.

Tow. **Czapiński** referuje wnioski komisji - „matki". Przedkłada listę 7-miu członków zarządu — (8 zostaje, razem 15), pozatem listę komisji rewizyjnej i sądu,— a także zastępców. Po krótkiej dyskusji wszystkie propozycje uchwalono.

Tow. **Krzesławski** imieniem komisji wnioskowej referuje wnioski. Wszystkie propozycje komisji uchwalono, np. stworzenie własnego pisma lub uzyskanie „kąta" w jednem z pism istniejących np. „Świetle". Wniosek Suwałk, idący w kierunku większej autonomji dla oddziałów, oczywiście jednomyślnie odrzucono.

Tow. **Garlicki** referuje zmiany statutu. Chodzi o pewne zmiany, zalecone przez instytucje rządowe. Zjazd upoważnia Zarząd Gł. do pertraktowania z temi instytucjami na temat projektowanych zmian.

Tow. **Ciołkoszowa** referuje punkt porządku dziennego, poświęcony **organizacji odczytów.**— Mówi świetnie, barwnie. Zaleca przedewszystkiem oddziałom, by lepiej **organizowały audytorjum,** by dbały przedewszystkim o większy udział **robotników** — przy pomocy ulotek na fabrykach, przed sprzedaży biletów, przez Związki Zawodowe i t. d. Rezolucję w tym kierunku uchwalono.

Porządek dzienny wyczerpany. Tow. Piotrowski oświadcza, że wszystkie poruszane sprawy zostaną pilnie przez Zarząd Gł. rozpatrzone. Tow. Czapiński dziękuje sekretarce Zarz. Gł. tow. H. Rapackiej; wyraża imieniem Zjazdu uznanie tow. tow. radomskim za świetne przygotowanie zjazdu, za niezwykłą gościnność. Na sali wybucha żywiołowa owacja dla czerwonego Radomia. Tow. Radomski dziękuje w kilku słowach.

Tow. przew. **Rembowski** zamyka VII zjazd TUR-a, podkreślając intensywność prac Turowych i wszechstronny rozwój TUR-a.

Delegaci i goście stojąc śpiewają Czerwonego i Hymn Młodzieży.

Nowe władze T.U.R.

ZARZĄD GŁÓWNY:

W myśl statutu pozostali w Zarządzie Głównym bez wyboru tow. tow.: K. Czapiński, Z. Piotrowski, A. Krygier, W. Szymanowska, J. Odrobina, M. Sokołowski, L. Cohn, S. Garlicki.

Zjazd wybrał ponadto tow. tow.: J. Krzesławskiego, A. Próchnika, K. Jasińskiego, A. Zdanowskiego, H. Świątkowskiego, M. Karniola, A. Ciołkosza.

Na zastępców powołano tow. tow.: S. Duboisa, R. Fröhlicha, Stamirowską, F. Grossa, Moskiewiczówną.

KOMISJA REWIZYJNA:

Tow. tow.: Dratwa, Luksemburg, Reger, J. Maliniak, Z. Szymanowski.

Na zastępców powołano tow. tow.: Walczaka i Latanowicza.

SĄD ORGANIZACYJNY:

Tow. tow.: K. Pużak, J. Kwapiński, D. Kłuszyńska, L. Śledziński, St. Niemyski.

Na zastępców powołano tow. tow.: Smulskiego, Szczerkowskiego, Kelles-Krauza, Nowakowskiego i Marjana Nowickiego.

Po 20 latach

czaszki zamordowanej rodziny mają oskarżyć mordercę

Na cmentarzu obrońców Lwowa rozkopano na polecenie sędziego śledczego wspólną mogiłę 5 członków rodziny Michańskich, zamordowanych w listopadzie 1918 roku podczas walk z Ukraińcami przez sierżanta b. armji ukraińskiej, Chomiaka, który na kilka dni przed tem morderstwem zabił we Lwowie również przemysłowca lwowskiego Lintnera. Biegły sądowy, dr. Kozłowski, oglądał uszkodzenia czaszek. Chomiak aresztowany został przed kilku miesiącami w jednej ze wsi pod Stanisławowem. Przed kilku tygodniami odbyła się w dawnem mieszkaniu Michańskich przy ul. Żółkiewskiej wizja lokalna, na którą przywieziono Chomiaka w austrjackim mundurze i w hełmie szturmowym, tak bowiem był ubrany Chomiak w krytycznym dniu. Oględziny czaszek Michańskich potwierdziły prawdopodobność zeznań pozostałego przy życiu jednego z członków rodziny Michańskich, który uratowanie życia zawdzięczał tylko ukryciu się. W najbliższym czasie należy się liczyć z zamknięciem śledztwa a w zimie z rozprawą przeciwko zbrodniarzowi.

Zgon twórcy Tel-Avivu

Twórca Tel Avivu w Palestynie słynny burmistrz Dizenhoff— zmarł wczoraj nad ranem w wieku lat 76.

Sprawy gdańskie

Min. Beck uznaje, że incydent z krążownikiem „Leipzig" jest załatwiony. „Trzecia" Rzesza nie wyraziła ...nawet ubolewania

Min. spraw zagranicznych Józef Beck przesłał na ręce sekretarza generalnego Ligi Narodów celem zakomunikowania członkom Rady Ligi Narodów następującą notę:

„Rada Ligi Narodów w następstwie raportu Wysokiego Komisarza Ligi w Gdańsku z dn. 30 czerwca r. 1936 zajmowała się na swym posiedzeniu w dn. 4 lipca 1936 r. incydentem, jaki miał miejsce w dn. 25-go czerwca podczas wizyty w Gdańsku niemieckiego krążownika „Leipzig". Rada Ligi Narodów doszła do wniosku, że incydent posiadał charakter międzynarodowy i biorąc pod uwagę, iż zgodnie ze statutem W. Miasta Polska powołana jest do prowadzenia zagranicznych spraw Gdańska, zdecydowała „prosić Rząd Polski, aby podjął się w jej imieniu przestudjowania tej sprawy na drodze dyplomatycznej i wystosowania do Rady na jej następną zwyczajną sesję raportu o wynikach postępowania, jakie uzna za właściwe przedsięwziąć".

W wykonaniu tego dokładnie określonego mandatu, powierzonego mu przez Radę, Rząd Polski— głosi dalej nota — polecił 7 lipca swemu ambasadorowi w Berlinie przeprowadzić rozmowy z Rządem niemieckim, celem wyświetlenia sprawy we wszystkich jej aspektach.

Polski punkt widzenia, na główne argumenty, wysunięte w tej sprawie, został podzielony przez Rząd niemiecki, co pozwoliło dn. 24 lipca na wymianę not, których treść jest następująca:

Nota ambasadora Lipskiego do ministra spraw zagranicznych Rzeszy von Neuratha:

„Panie ministrze Rzeszy. Z polecenia mego Rządu mam zaszczyt podać Waszej Ekscelencji do wiadomości co następuje: Dn. 25 czerwca przybył z wizytą do W. Miasta Gdańska krążownik niemiecki „Leipzig". Dowódca tego okrętu przy składaniu wizyt urzędowych przewidzianych w porozumieniu między Rządem Polskim a Senatem W. Miasta pominął osobę Wysokiego Komisarza Ligi Narodów p. Lestera. — Sprawa ta znalazła w prasie niemieckiej szeroki odgłos, co dało powód do różnych komentarzy. W związku z tym Rada Ligi wniosła sprawę na porządek dzienny i w dn. 4 lipca po zaznajomieniu się z raportem Wysokiego Komisarza oraz po wysłuchaniu oświadczenia prezydenta Senatu W. Miasta i opinji członków rady, zdecydowała zwrócić się do Rządu Polskiego, któremu powierzone jest prowadzenie spraw zagranicznych W. M. z prośbą o zbadanie sprawy w drodze dyplomatycznej. Wobec nowyższego mam zaszczyt prosić Waszą Ekscelencję, aby zechciał udzielić informacyj co do stanowiska Rządu Rzeszy w tej sprawie, któreby pozwoliły wywiązać się Rządowi Polskiemu z powierzonego mandatu".

Nota niemiecka przesłana tegoż dnia ambasadorowi Lipskiemu przez min. spraw zagranicznych Rzeszy von Neuratha potwierdza w swej pierwszej części odbiór noty polskiej oraz przytacza jej treść. Druga część noty niemieckiej brzmi następująco:

„Biorąc pod uwagę znane incydenty, które miały miejsce podczas przyjęcia, wydanego w końcu sierpnia z. r. przez Wysokiego Komisarza Ligi Narodów na cześć oficerów niemieckiego krążownika „Admirał Scheer" Rząd niemiecki nie chciał narazić oficerów niemieckich na powtórzenie się podobnej obrazy. *To też wydał dowódcy krążownika „Leipzig" polecenie, aby powstrzymał się od składania wizyty p. Lesterowi.* Nie istniała tedy chęć postępowania przeciw statutowi W. Miasta lub przeciw prawom Polski".

Z drugiej strony — głosi dalej nota min. Becka — zakomunikowana członkom Rady sprawa wizyty trzech jachtów żaglowych wojennej marynarki niemieckiej w dn. 17 lipca została załatwiona na skutek inicjatywy Rządu Polskiego zgodnie z życzeniem wszystkich stron zainteresowanych. Rada przyjmie niewątpliwie z zainteresowaniem do wiadomości, że żaden nowy incydent, podobny do tego, jakim zajmujemy się obecnie, nie wydarzył się w Gdańsku. Rząd Polski żywi nadzieję, że członkowie Rady zechcą znaleźć w notach wymienionych w Berlinie, jak również w niniejszym raporcie dowód wysiłku, celem utrzymania normalnego stanu rzeczy w Gdańsku. Ze swej strony Rząd Polski oświadcza, że jest zawsze gotów wykonywać w przyszłości swą akcję pojednawczą, celem usuwania trudności w sprawach, dotyczących W. Miasta Gdańska. (PAT.).

***

Komunikat PAT. o nocie p. Becka dajemy bez komentarzy. Komentarze chybiałyby tu celu; p. Beck nie zbacza ani na jotę z drogi, na którą wkroczył. Przed krajem stoi nie jakiś szczegół, ale CAŁY PROBLEM polityki p. Becka.

Pokwitowania

Do dyspozycji Centralnej Komisji Zw. Zawodowych w myśl wezwania z dn. 14. VIII.36 r.

N. N. zł. 3.

K. D. Cz. P. we Włocławku I rata zł. 7.55.

Komitet PPS. w Grodzisku Maz. zł. 17.80.

„PRASA"

Miesięcznik, organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism. Wyszedł z druku zeszyt 8—9 (sierpień — wrzesień).

Treść zeszytu: Nowe memorjały Związku Wydawców do władz państwowych. — Wojciech Baranowski: Niebezpieczny dualizm. — Józef Stemler — Problem werbunku prenumeratorów. — Ś. p. Wojciech Stpiczyński. — Stef. Krz.: „Dalszy ciąg nastąpi" — Jubileusz powieści odcinkowej.— Jesienna propaganda zbiorowa gazet niemieckich. — Sprawy kolportażowe. — Prasa polska zagranicą. — Prasa żydowska w Palestynie. Życie organizacyjne. — Prace Polskiego Związku Wydawców. Organizacje dziennikarskie. — Kronika Krajowa. — Wśród książek i czasopism. — Prawo a prasa. — Prasa na szerokim świecie. Cena zeszyty 1 zł. Do nabycia w administracji „Prasy", w większych księgarniach i kioskach „Ruchu".

Prenumerata roczna: w kraju zł. 10, zagranicą zł. 12. Adres administracji Warszawa, Zgoda 8 m. 4. Tel. 540-00. Konto rozrachunkowe Nr. 751, Warszawa 1.

W Szwecji
Rząd tow. Hanssona

Król Szwecji powierzył już oficjalnie tow. Hanssonowi, kierownikowi Socjalnej Demokracji, misję utworzenia nowego Rządu. — Tow. Hansson misję przyjął.

Członkowie dotychczasowego gabinetu agrarjuszy pełnią swoje funkcje aż do chwili powołania nowego Rządu.

Przewodniczący angielskiego ruchu zawodowego

Rada generalna kongresu Trade Unionów (związków zawodowych) wybrała swym przewodniczącym tow. Ernesta Bevina, jednego z wybitnych przedstawicieli zawodowego ruchu robotniczego w Anglji.

Tow. Bewin reprezentuje w Brytyjskim ruchu robotniczym ten pogląd, któremu i my w Polsce dawaliśmy niejednokrotnie wyraz; sądzi on, że rozwiązanie problemu jedności ruchu robotniczego — to wycofanie się komunizmu z Europy Środkowej i Zachodniej.

Japońsko-chińskie incydenty

Jak podaje ajencja „Domei", sytuacja w Pakhoi pozostaje nadal niewyjaśniona. O ile Rząd nankiński nie załatwi w najbliższym czasie incydentów w Pakhoi i Czenczu zgodnie z żądaniami japońskimi, flota japońska w charakterze gwarancji ma zająć wyspę Hainan, położoną w zatoce Tonkińskiej. Jak dotychczas, 19-ta armja nie usłuchała całkowicie rozkazów Czang-Kai-Szeka i wycofując się z Pakhoi, przystąpiła do budowy fortyfikacji w okolicach miasta.

***

Jak donosi Reuter, w okręgu Hankau wydarzyły się poważne incydenty, mogące pociągnąć za sobą dalsze następstwa. Do marynarzy japońskich, którzy spacerowali w koncesji międzynarodowej, dano 8 strzałów. 1 marynarz został zabity, 2-ch jest rannych. Aresztowano Chińczyka podejrzanego o udział w napaści.

Nowy proces O.U.N.

W wyniku rozprawy przeciwko 15 członkom O.U.N. z głównym oskarżonym Iwanem Prociwem na czele, odbytej w Stryju, sąd wydał wyrok skazujący Prociwa na 6 lat więzienia, 5 oskarżonych na kary po 5 lat i 8 miesięcy, innych na kary od 7 miesięcy do 2 lat, 4 zaś uwolnił od winy i kary. Podsądni byli oskarżeni o prowadzenie akcji terorystycznej. (PAT.).

W Palestynie

Z Jerozolimy donoszą, że od dnia 13-go kwietnia, t. j. od chwili wybuchu zaburzeń w Palestynie, aresztowano 2643 Arabów i 346 Żydów.. Sądy skazały na dłuższe lub krótsze kary 1646 Arabów i 218 Żydów.

Dość pogodnie i dość ciepło

Przewidywany przebieg pogody dn. 23 b. m.: Po chmurnym lub mglistym ranku, w ciągu dnia naogół dość pogodnie i dość ciepło. Słabe wiatry zachodnie i północno - zachodnie.

Pogrzeb Marjana Dehnela

Wczoraj bardzo liczne grono przyjaciół odprowadziło na miejsce wiecznego spoczynku trumnę dr. Marjana Dehnela, **dawniej członka Organizacji Bojowej PPS.** najlepszego człowieka i zasłużonego bojownika naszej Sprawy.

Na mogiłą przemawiał dr. St. Rudzki.

Pamięć o życiu i pracy ś. p. Marjana Dehnela pozostanie trwałą wśród wszystkich tych, którzy go znali i z nim współpracowali.

Ostatnie dni przed decyzją Łodzi

W dn. 27 września-głosowanie

W niedzielę najbliższą ludność Łodzi rozstrzygnie na swoim odcinku o wynikach walki wyborczej pomiędzy

P.P.S. i KLASOWEMI ZWIĄZKAMI ZAWODOWEMI z jednej, a „OBOZEM NARODOWYM“ — z drugiej strony.

Ta łódzka „próba sił“ będzie miała, oczywiście, znaczenie bardzo duże dla całego kraju.

Nie chcę ani przewidywać, ani przesądzać wyniku. Warto wszak że zesumować przebieg dotychczasowej kampanji wyborczej.

„Obóz narodowy“ próbował i próbuje w dalszym ciągu skupić wszystko na

SPRAWIE ŻYDOWSKIEJ

Wybory samorządowe miały przeobrazić się w „plebiscyt“ czy... Żydzi powinni korzystać w Polsce z praw politycznych. Ktoś nazwał ten pomysł... „propagandowy“ — głupim dowcipem. Niesłusznie. To nie jest żaden „dowcip“. To jest UMYSŁOWOŚĆ, „mentalność“ dziesiątków tysięcy ludzi, przynależnych do „Obozu narodowego“. W kwestji żydowskiej zamknęło się całe ich zainteresowanie życiem polskiem. Zagadnienia gospodarcze, polityczne, kulturalne zniknęły z powierzchni. Pozostał rodzaj manji prześladowczej:

ŻYDZI, ŻYDZI, ŻYDZI...

***

Polski obóz socjalistyczny nie przyjął, rzecz prosta, takiego postanowienia sprawy.

Łódzka kampanja wyborcza nie mogła, naturalnie, skupić się na problemach wyłącznie samorządowych. „Reformy ustrojowe“ p. W. Sławka ZMUSIŁY kraj do przerzucania rozstrzygnięć ideowo-politycznych z platformy głosowania parlamentarnego na płaszczyznę głosowania samorządowego. „Plebiscyt“ na temat „praw dla Żydów“ — to nie jest ZAGADNIENIE tych wyborów. Tu „Obóz narodowy“ JUŻ poniósł klęskę. Wybory są niewątpliwie ideowo-polityczne. Ale ich „temat“ wygląda zgoła inaczej:

1) SOCJALIZM CZY FASZYZM?

2) SAMODZIELNOŚĆ KULTURY POLSKIEJ, CZY NAŚLADOWNICTWO HITLERYZMU NIEMIECKIEGO?

3) WOLNOŚĆ i PRAWO CZŁOWIEKA, CZY OBOZY KONCENTRACYJNE, PALENIE KSIĄŻEK NA STOSACH i t. d. i t. p.?

W dn. 27 września Świat Pracy Łodzi da swoją odpowiedź.

***

Nie potrzebuję stwierdzać, że Polska Partja Socjalistyczna nie zamierza w jakiejkolwiek formie choćby najbardziej pośredniej, stawiać pod znakiem zapytania praw politycznych czy obywatelskich mniejszości narodowych w Polsce, a zatem i mniejszości żydowskiej. W Łodzi socjaliści żydowscy idą do wyborów samodzielnie, z własnemi listami pod znakiem Bundu i żydowskich klasowych związków zawodowych, skupiając dokoła siebie żydowski proletarjat socjalistyczny.

P. P. S. i klasowe związki zawodowe, zgłaszając wszędzie swoje listy, chcą skupić w głosowaniu niedzielnym, nie odtrącając oczywiście nikogo, polski

ŚWIAT PRACY

największego miasta fabrycznego Rzeczypospolitej w imię postulatu zasadniczego:

POWSTRZYMAĆ FALĘ FASZYZMU T. ZW. NARODOWEGO.

Łódź przed paroma laty fali tej uległa. W dn. 27 września Łódź jej już nie ulegnie. To trzeba osiągnąć w wyborach niedzielnych.

***

Obóz „sanacyjny“ jest tu W PRAKTYCE czynnikiem, odepchniętym przez rzeczywistość na plan dalszy, nawet bardzo daleki.

To jest fakt.

Ten fakt odpowiada ściśle obrazowi polskiej wsi; wystarczy wspomnieć o przebiegu d. 15 sierpnia. Czy nikt w kierownictwie obozu „sanacyjnego“ nie zdaje sobie NAPRAWDĘ sprawy z tego, że systemem przestał być PROBLEMEM MAS? Masy odeszły...

M. NIEDZIAŁKOWSKI

***

Krążą w Łodzi, jak zawsze podczas wyborów, najrozmaitsze odezwy i wezwania z rozmaitemi podpisami. Jedną z takich odezw cytował wczoraj „Warszawski Dziennik Narodowy“. Stwierdzamy, że Polska Partja Socjalistyczna bierze na siebie odpowiedzialność tylko za te enuncjacje publiczne, które zostały podpisane przez kierownictwo organizacji partyjnej w Łodzi.

Na wybory w Łodzi

Wpłacono do kasy C.K.W.P.P.S.

Tow. R. Motyka z Rybnika	2.50
Robotnicy Metal. w Bielsku	20.—
Komitet PPS. w Jaworznie	2.80
Tow. Stefan Sendłak z Zamościa	3.—
Komitet PPS. w Włodzimierzu Wołyńskim	5.40
C. Z. G. Oddział „Reden“ Dąbrowa Górnicza	10.—
Ob. Stanisława Szarek	2.—
Związek Zawodowy Małorolnych w Nadybach	2.—
T. R.	5.—
Oddział Związku Rob. Przem. Metalowego w Warszawie Wolska 42	100.—
Tow. Józef Adamowicz, Warszawa	5.—

Robotnicy i pracownicy Łodzi stanęli w jednym karnym szeregu

PRZECIWKO FASZYZMOWI, PRZECIWKO NAŚLADOWANIU HITLERYZMU, ZA SOCJALIZMEM, ZA WOLNOŚCIĄ, ZA PRAWEM I GODNOŚCIĄ CZŁOWIEKA.

Ich walka — to walka nas wszystkich.

Za kilka dni, w dn. 27 września, rozstrzygnięcie.

Śpieszcie z pomocą dla Świata Pracy Łodzi.

Jeszcze o metodach polemicznych p. Antoniego Słonimskiego

Po notatce, wydrukowanej w Nr. 40 „Wiadomości Literackich“ z dnia 20 b. m. sądziliśmy, że p. Słonimski uważa sprawę swego niefortunnego wystąpienia w Nr. 37 „Wiadomości za wyczerpaną, zwłaszcza że sam przyznał, iż zapytaniu pod adresem Ligi Obrony Praw Człowieka nadał zbyt gwałtowną formę i że wydrukował całkowity tekst (wraz z błędami drukarskiemi) oświadczenie Ligi, stwierdzając, że „budzi ono jak najgłębszy szacunek dla jej stanowiska w ponurej sprawie rozstrzelania szesnastu byłych rewolucjonistów rosyjskich“.

Tymczasem w „Kronice Tygodniowej“, zamieszczonej w ostatnim 41 numerze „Wiadomości Literackich“, p. Słonimski powraca znów do tego tematu i pisze dosłownie: zapytanie, czy Liga Obrony Praw Człowieka odezwie się przeciw procesowi moskiewskiemu, nazywa się zaraz denuncjacją“.

Ponieważ, jak naszym czytelnikom wiadomo, my właśnie ostro skarciliśmy niewczesny wybryk p. Słonimskiego, poczuwamy się do obowiązku odparcia i tego nowego zarzutu. Otóż zaatakowaliśmy go bynajmniej nie za samo zapytanie, lecz za wyraźne i niczem nieusprawiedliwione wskazywanie palcem, które niewątpliwie nosiło charakter denuncjacji. W inkryminowanej „Kronice“ p. Słonimski napisał ni mniej ni więcej (nie przypominalibyśmy mu tego, gdyby nas sam do tego nie sprowokował): „Jeśli Liga nie jest jedynie ekspozyturą Kominternu, jeśli nie jest urzędem sowieckim... musi się odezwać. Milczenie Ligi Obrony Praw Człowieka będzie jednoznaczne z solidarnością tej instytucji i jej zależnością od gepistów moskiewskich. Nie będziemy już mieli żadnych wątpliwości co sądzić o „humanitarnych“ wystąpieniach Ligi i o tem, gdzie kończy się i komu służy obrona praw człowieka“. Każdy uczciwy człowiek przyzna, że TAKIE sformułowanie „zapytania“ nosi wszelkie cechy fałszywej denuncjacji i odbiera mu nawet pozory owej niewinności, o której z taką rzewną skargą pisze p. Słonimski.

Zresztą przepowiednia nasza, że znajdzie się on niebawem w doborowem towarzystwie, sprawdziła się, jak wiadomo, z matematyczną dokładnością.

L. T.

MAŁY FELJETON

Odezwa

Za trzy dni staje do wyborów Łódź, dotychczas słusznie nazywana „polskim Manchesterem“ spowodu swoich WYROBÓW, a od przyszłego tygodnia nie mniej słusznie nazywana „polskim Sztokholmem“ spowodu swoich WYBORÓW.

Kampanja wyborcza trwa już od kilku tygodni i z każdym dniem przybiera na sile, staje się bardziej gorączkowa, namiętna.

I rzecz dziwna! Wszystkie stronnictwa apelują do robotnika łódzkiego, pouczając go, jak i na kogo ma głosować, ale o biednym fabrykancie o Bogu ducha winnym przemysłowcu, wszyscy zapomnieli. To też chodzą oni, jak te błędne owce, których wełnę zawsze ze stratą przerabiają, i nie wiedzą, na kogo oddać swe głosy.

Temu brakowi postanowiłem zaradzić, wydając następującą odezwę:

„FABRYKANCI I PRZEMYSŁOWCY M. ŁODZI!

Zbliża się dzień wyborów do Rady miasta Łodzi. Główna batalja rozegra się pomiędzy socjalistami i endekami, które z tych stronnictw ma rządzić Waszem miastem.

Ostrzegam przeto Was przed głosowaniem na socjalistyczną listę.

Już socjaliści rządzili Łodzią. I cóż zrobili? Zaprowadzili powszechną oświatę, pokryli Łódź siecią szkół

Czy leży to w Waszym interesie, by robotnik był oświecony i uświadomiony? Czy nie jest potulniejszy i — co ważniejsza — tańszy robotnik ciemny i otumaniony?

Czy chcecie, by socjaliści znowu zaczęli oświecać robotnika kosztem kasy miejskiej i kosztem Waszych kas?

Przenigdy, Fabrykanci i Przemysłowcy! Tylko zwycięstwo endeckiej listy może zagwarantować Wam, że robotnik będzie ciemny, jak tabaka w rogu i że za byle co będzie pracował.

Niedość tego! Dawne socjalistyczne magistraty zwalczały „drożyznę“. Ich kontrolerzy zaglądali do kalkulacji, sprawdzali ceny, wyznaczali cenniki. Czy chcecie Przemysłowcy i Fabrykanci, by znowu obcy ludzie wtrącali się do Waszych interesów, regulowali Wasze zyski i dyktowali Wam, ile Wam wolno zarobić?

Jeżeli chcecie tego — to głosujcie na socjalistów.

Ale jeżeli chcecie mieć w swem ręku konsumenta i dyktować mu co ma kupować i ile ma płacić — to głosujcie na listę endecką.

A teraz rzecz najgroźniejsza. — Gdziekolwiek socjaliści dochodzą do władzy — tam kończy się bezrobocie Tak było w Danji, tak było w Szwecji, tak było w Norwegji. Czy chcecie, by również w Łodzi skończyło się bezrobocie i wyczerpał się rezerwuar tanich rąk roboczych, wśród których możecie wybierać, jak wśród ulęgałek?

Jeżeli pragniecie kresu bezrobocia i zniknięcia rezerwuaru tanich rąk roboczych — to głosujcie na socjalistów. Ale jeżeli Wam mile są Wasze kapitały, Wasze renty, Wasze dywidendy, Wasze tantjemy — jeżeli nadal chcecie mieć podaż taniego robotnika — to głosujcie na listę endecką.

W niej Wasze, Fabrykantów i Przemysłowców, zbawienie-“

Sądzę, że po przeczytaniu powyższej odezwy pp. fabrykanci i przemysłowcy już będą wiedzieli, na którą listę głosować.

Robotnicy — także.

ULTIMUS.

Przegląd prasy

„CZAS“ SIĘ GNIEWA.

W obozie sanacyjnym — niedobrze. Kwasy i tarcia trwają i wzmagają się. **„Czas“** stoi naturalnie na straży interesów ziemiańskich i obawia się pozyskiwania chłopów (taki kurs!) przy pomocy wzmożonej parcelacji. Wobec tego sierdzi się na — min. (!) Poniatowskiego. Aż tak jest niedobrze...

„Celem projektu ostatniego jest to, co zarzucamy p. Poniatowskiemu, a mianowicie sparcelowanie za wszelką cenę w najbliższym czasie możliwie największej przestrzeni bez względu na końcowy efekt tej parcelacji, oraz parcelowanie tylko i wyłącznie w drodze parcelacji *przymusowej*, rządowej przy uniemożliwieniu właścicielom uprzedniej dobrowolnej parcelacji Są to zaś metody *niezgodne* z duchem obowiązującej ustawy“.

W OBRONIE HITLERA.

„Dzien. Nar.“ stale się chwieje — między sympatją dla Francji a miłością do Hitlera. Kolejno przyszła pora na fazę hitlerowską. I „Dziennik“ niespodziewanie, w sprzeczności z sobą samym (ostatnie numery!) dowodzi, że Hitler poprostu „dobry Niemiec“ i obawiać się go nie potrzebujemy. — **Warto zapamiętać!**

„Jeśli zaś z tego punktu widzenia spojrzeć na politykę Niemiec współczesnych, jeśli za główną „tajemnicę“ Hitlera uznać to, że jest on dobrym i przewidującym Niemcem, to trzeba dojść do wniosku, że Niemcy dzisiejsze *nie mogą prowadzić polityki* agresywnej i awanturniczej“.

Albowiem 1, zaabsorbowane są problemami wewnętrznymi, 2, sytuacja międzynarodowa niepomyślna.

Wątpimy, żeby to była naiwność.

NOWA „JACZEJKA“. DONOS.

Klerykalny „M. Dziennik“ bardzo się zaniepokoił istnieniem naszego ZRSS (sportu robotniczego) i przyszłą wycieczką do Antwerpji na robotniczą olimpjadę:

„Obowiązkiem nietylko władz sportowych, *ale i Rządu* jest zwrócenie trzeźwiejszej uwagi na Zw. Robotniczych Stowarzyszeń Sportowych; jeżeli nie chcemy, by te związki sportowe spełniły kiedyś rolę milicji „frontu ludowego“.

Jeszcze powrócimy do tego tematu i szerzej omówimy działalność ZRSS. Tymczasem *wzywamy czynniki odpowiedzialne*, aby poczyniły odpowiednie kroki, mające na celu nie dopuszczenie do wyjazdu z Polski delegacji na manewry Międzynarodówki w Antwerpji w r. 1937“.

Ten bezczelny ton donosicielski, to „wzywamy“, to robienie z robotników - sportowców „komunistów“ muszą zrewoltować każdego uczciwego człowieka!

I kto to pisze?! Kto piorunuje na „międzynarodówki“? Organ **czarnej** międzynarodówki.

K. CZ.

W kraju tysiąca jezior

Wywiad z tow. Yrjö Räisänen, posłem do sejmu finlandzkiego

I.

W Polsce przez przeszło tydzień bawiła wycieczka dziennikarzy finlandzkich, która kolejno zwiedziła Gdynię, Poznań, Kraków, Zakopane, Warszawę i Wilno, wszędzie podejmowana przez miejscowe organizacje dziennikarskie, a w Warszawie przez Związek Dziennikarzy R. P. i Syndykat Dz. Warszawskich.

Pomiędzy przybyłymi dziennikarzami był w Polsce również tow. Yrjö Räisänen, redaktor fińskiego dziennika socjal - demokratycznego i poseł do sejmu finlandzkiego.

Tow. Räisänen pomimo, iż jest synem dalekiej Północy, jest bardzo żywy i impulsywny, a gdy dowiaduje się, iż ma przed sobą towarzysza i wysłannika redakcji „Robotnika“ wyraża szczerą radość.

Tow. Räisänen pochodzi z prowincji Sawo, której stolicą jest miasto Kuopio. Sawo jest też jego okręgiem wyborczym, skąd już po raz trzeci został wybrany do sejmu finlandzkiego. Wyborcami jego są chłopi małorolni i robotnicy rolni, a po części także robotnicy przemysłu drzewnego, gdyż okrąg Sawo ma kilka większych fabryk obróbki drzewa.

Już sam fakt, że tow. Räisänen po raz trzeci piastuje mandat z tego samego okręgu, dowodzi, iż nie zawiódł on zaufania swoich wyborców, a fakt redagowania organu partyjnego daje nam gwarancję, iż zna dobrze stosunki finlandzkie.

***

Dowiadujemy się więc od naszego rozmówcy, że w Finlandji istnieją nadal demokratyczne ordynacja wyborcza, zapewniająca czynne i bierne prawo wyborcze każdemu obywatelowi, który ukończył 24 lata. Sejm finladzki liczy 200 posłów, w kraju liczącym wszystkiego 3 miljony 600 tysięcy mieszkańców.

— A ilu macie posłów socjalistycznych? — zapytujemy naszego rozmówcę.

— Z wyborów w lipcu r. b. uzyskaliśmy 83 mandaty, gdy w poprzednim sejmie mieliśmy tylko 78 posłów. Socjaliści stanowią najliczniejszą frakcję w Sejmie. Przewodniczącym tej frakcji jest tow. Tanner.

— Jaki jest dalszy skład sejmu?

— Drugą po socjalistach liczną frakcję stanowią chłopi, którzy są w obecnym sejmie reprezentowani przez 54 posłów. Dalej następują Szwedzi, liczący 21 posłów, wreszcie konserwatyści, liberali i faszyści.

Z dalszej rozmowy z tow. Räisänen dowiadujemy się, iż wspólny front z chłopami nie dał się urzeczywistnić, ponieważ chłopi nie stanowią jednolitej grupy i są wśród nich zarówno lewicowcy, jak i konserwatyści. Tem się tłumaczy, że sejm nie może stworzyć stałej większości, gdyż chłopi tylko w sprawach rolnych idą razem, gdy w innych sprawach każdy z nich głosuje jak mu się podoba. Tem się tłumaczy, że przewodniczącym (marszałkiem) sejmu nie jest przedstawiciel najliczniejszej frakcji, lecz konserwatysta, na którego zgodziła się większość izby. Socjaliści mają w prezydjum sejmu pierwszego wicemarszałka. Jest nim tow. W. Hakkila, burmistrz m. Tampere (dawniej Tammerfors).

— Wspomnieliście o faszystach — przerywam memu interlokutorowi — czy macie istotnie w Finlandji ruch faszystowski?

— Mamy — uśmiecha się tow. Räisänen — mają nawet swoją gazetę, a jeden z jej redaktorów bawi tu z nami w Polsce. Ale to nie jest groźny ruch — uspokaja mnie tow. Räisänen — ruch ten gaśnie tak samo, jak ruch komunistyczny. Faszyści mieli w poprzednim sejmie 15 posłów, w obecnym mają tylko 14. Wraz z zakończeniem kryzysu znikną tak samo faszyści, jak nieliczni w Finlandji komuniści.

— A propos faszystów — zapytujemy tow. Räisänena — czy na czele ich stoi gen. Mannerheim były carski generał, który na początku 1918 roku zdusił ruch robotniczy?

— O, nie — odpowiada tow. Räisänen — gen. Mannerheim jest obecnie w stanie spoczynku. Stoi on daleko od ruchu faszystowskiego i jest honorowym prezesem przysposobienia wojskowego.

R. B.

***

Druga część rozmwy z tow. Räisäneuem ukaże się jutro.

Obłęd?...

Mieliśmy możność pisać już niejednokrotnie o brutalnym i bezwzględnym stosunku hitleryzmu do literatury, która została całkowicie „upoństwowiona“, na brunatny kolor pomalowana i znakiem partyjnej swastyki opatrzona. Począwszy od słynnego palenia książek na placu Opery Berlińskiej w maju r. 1933, raz po raz słyszymy wieści o niebywałych aktach wandalizmu hitlerowskiego w stosunku do literatury, książek i autorów.

Kilka dni temu jakiś pachołek hitlerowski „dowiódł“ w berlińskiem czasopiśmie „Monatshefte“, że najznakomitszy liryk niemiecki — HENRYK HEINE „nie ma prawa uchodzić za poetę“, gdyż utwory jego świadczą jakoby o „nieudolności pisarskiej“. W związku z tą „oceną“, partyjny organ prasowy hitleryzmu „National-Sozialistische Korrespondenz“ zawyrokował, że „Heine, który jako Żyd wyeliminowany został spośród poetów niemieckich, PRZESTAŁ WOGÓLE BYĆ POETĄ“ (!). Jak widzimy, w Niemczech hitlerowskich nietylko „znosi się“ dekretem.. walkę klasową, lecz również wydaje się bezapelacyjne orzeczenia, kto jest, a kto nie jest poetą, kto poetą pozostał przy nowym reżymie, a kto poetą „wogóle być przestał“. Te osobliwe nakazy i wyroki mocno przypominają anegdotę o jednym z carów rosyjskich, który pewnej skrzywdzonej szlachciance polecił ukazem przywrócić... dziewictwo. Było to równie mądre i równie możliwe, jak rozmaite ukazy hitlerowskie...

Bardzo ciekawie kształtuje się m. in. stosunek władz hitlerowskich do „zaprzyjaźnionej“ literatury polskiej. Na terenie Mazurów i Warmji przeprowadzono ostatnio szczegółową rewizję w bibljotekach polskich, skąd zabrano wszystkie książki, zawierające choćby najdrobniejszą, dla Niemców nieprzychylną wzmiankę. Po niedawnej konfiskacie „Krzyżaków“, skonfiskowano obecnie m.in. „Konrada Wallenroda“ Mickiewicza (!). Bezczelność hitlerowska „tłumaczy“ te konfiskaty... wykonywaniem układu prasowego polsko-niemieckiego!

Cóż na to wszystko pp. Kaden-Bandrowski, prof. Zieliński i inni szermierze „przyjaźni“ polsko-hitlerowskiej?...

Bd.

Chrześcijanin nie może być faszystą

Głos uczciwego katolika

W tych dniach przemawiał przez radjo madryckie Angel Osserio y Gallardo, poseł do parlamentu, jeden z najwpływowszych i najszanowniejszych przedstawicieli konserwatywnej myśli katolickiej w Hiszpanji.

Napiętnował on niepotrzebne zbrodnie, popełniane przez rokoszan, poczem, zwracając się do wierzących chrześcijan, oświadczył:

„Chrześcijanin nie może być faszystą, ponieważ chrześcijaństwo głosi wolność ducha ludzkiego, faszyzm zaś jest zaprzeczeniem wolności, jest panowaniem gwałtu.

Kościoła nie należy utożsamiać z zdegenerowanymi biskupami, obładowanymi klejnotami, którzy wciągają Boga do zatargów politycznych i szukają Jego pomocy dla klęski lewicy w wyborach.

Nie należy też utożsamiać Kościoła z jednostkami, duchownymi czy świeckimi, które strzelają z wież kościelnych, czem się tłumaczy zburzenie tylu kościołów; ani też z księżmi, przyłapanymi z karabinem ręcznym lub maszynowym, profanującymi w ten sposób swe święte powołanie.

Konserwatysta musi nienawidzieć z całych sił partję polityczną, szukającą zwycięstwa na drodze rokoszu“.

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z wtorku na środę

Hiszpanja w ogniu walk

Bombardowanie Malagi

Według ostatnich doniesień z Malagi, miasto to zostało ponownie zbombardowane przez lotnicze eskadry powstańcze. (PAT.).

Odparcie ataku na froncie Huesca

Oddziały powstańcze przypuściły na froncie Huesca gwałtowny atak. Został on jednak odparty przez wojska wierne Rządowi, które przeszły. następnie do kontrataku. Według komunikatu oficjalnego, powstańcy zaatakowali również odcinek Huesca — Saragossa koło Almudevar. Na pozostałych frontach sytuacja bez zmian. (PAT.).

Rebeljanci chwalą się swemi sukcesami

Z Sevilli PAT. donosi: Radjostacja powstańcza donosi, że nacjonaliści zajęli miejscowość Jeres de Los Caballeros w prowincji Badajoz. Wojska rządowe straciły 60 zabitych. W kierunku Bilbao nacjonaliści zajęli miejscowość nadmorską Motrico. W Asturji oddział rządowy, który zaatakował m. Trubia został odparty. W kierunku Toledo nacjonaliści zajęli m. Maquedo. Wojska rządowe straciły wielu zabitych i rannych. (PAT)

Urugwaj a Hiszpanja

Według wiadomości, otrzymanych z Montevideo, Urugwaj zerwał stosunki dyplomatyczne z Rządem hiszpańskim spowodu rozstrzelania trzech sióstr wicekonsula urugwajskiego w Madrycie, które stanęły po stronie powstańców. (PAT.).

Fala strajków we Francji

Z Paryża PAT. donosi: Sytuacja strajkowa po kilkudniowym odprężeniu, wywołanym zlikwidowaniem strajku włókienniczego okręgu Lille, wbrew oczekiwaniom nie wydaje się obecnie zbyt pomyślna. Jak się bowiem okazuje, likwidacja dalszych konfliktów, zarówno w przemyśle metalurgicznym w tym samym okręgu północnym, jak i włókienniczym w okręgu Wogezów, natrafia w dalszym ciągu na poważne trudności. Przemysłowcy w sposób bardzo stanowczy przy wszystkich próbach likwidacji konfliktów domagają się przedewszystkiem uprzedniej całkowitej ewakuacji okupowanych fabryk.

Minister sprawiedliwości Rucart, który podjął swą akcję pojednawczą w Epinal w okręgu włókienniczym Wogezów, nie uzyskał dotychczas konkretnych wyników.

W zagłębiu metalurgicznym fabryki w okolicy Douai okupowane są w dalszym ciągu.

W okręgu Roubaix i Toucoing sytuacja jest również wysoce naprężona wobec zatargu, jaki wynikł między pracodawcami i grupą mechaników warsztatowych. Zatarg ten grozi unieruchomieniem wszystkich fabryk włókienniczych wspomnianych okręgów. Przemysłowcy zajęli w tym wypadku stanowisko nieustępliwe, zapowiadając robotnikom, że w razie unieruchomienia fabryk, gotowi są wydać im zaświadczenia, upoważniające do pobierania zasiłków dla bezrobotnych.

W okręgu Bordeaux i w Lyonie sytuacja strajkowa nie uległa zasadniczo w ostatnich godzinach żadnym zmianom, jednakże w wielu mniejszych zakładach dochodzi do ewakuacji fabryk lub też likwidacji konfliktów.

* * *

Wszelkie wiadomości, nadchodzące z Francji, wskazują na to, że przemysłowcy, a raczej KIEROWNICY POLITYCZNI grup wielkokapitalistycznych, PROWOKUJĄ z całą świadomością coraz to nowe konflikty. Jest to ich METODA WALKI z Rządem Ludowym.

Zgromadzenie Ligi Narodów

Niewyjaśniona sytuacja

Z Genewy PAT. podaje: Obradował podkomitet redakcyjno-prawniczy, któremu komisja weryfikacyjna Zgromadzenia Ligi Narodów powierzyła szereg spraw, związanych z pełnomocnictwami delegacji abisyńskiej. Wedle krążących pogłosek, osiągnięto pewne zbliżenie poglądów co do formuły zapisu na opinję doradczą trybunału haskiego. Uzgodniono rzekomo formę zapytania, z jakim Zgromadzenie Ligi Narodów zwróciłoby się do Hagi o opinję w tej sprawie. Nie zdecydowano natomiast, czy uchwała Zgromadzenia Ligi Narodów w tej sprawie ma być jednomyślna, czy też będzie powzięta większością głosów. Nie osiągnięto również porozumienia co do tego, czy delegacja abisyńska ma brać udział w pracach Zgromadzena Ligi Narodów, czy też ma powstrzymać się czasowo od tego udziału. Nadmienić należy, że zdaniem wielu znawców prawa międzynarodowego — można liczyć się z ewentualnością, iż Trybunał haski uzna się niekompetentnym i, być może, nie zechce udzielić odpowiedzi merytorycznej na zapytanie, z jakim zwróci się doń Liga Narodów.

Zahamowanie normalnych prac

Ostry kryzys jaki ujawnił się w łonie komisji weryfikacyjnej, której prace koncentrują uwagę wszystkich delegacji spowodował czasowe zahamowanie normalnych prac Zgromadzenia Ligi Narodów, czego dowodem jest m. in. fakt, że dotychczas nie wybrano jeszcze wiceprzewodniczących Zgromadzenia. W konsekwencji 17 Zgromadzenie nie posiada jeszcze ukonstytuowanego prezydjum, w którego skład wchodzą wiceprzewodniczący Zgromadzenia oraz przewodniczący komisyj. (PAT.).

Min. Beck przewodniczącym komisji

Z Genewy PAT. donosi: Przewodniczącym komisji porządku dziennego wybrany został minister Beck, który na skutek tego wyboru wchodzi w skład prezydjum Zgromadzenia Ligi Narodów.

Włochy nie wezmą udziału w Zgromadzeniu

Genewskie koła włoskie, które z wielkim zainteresowaniem śledzą przebieg prac komisji weryfikacyjnej, potwierdzają opinję, że Włochy nie wezmą udziału w Zgromadzeniu Ligi Narodów, jeśli delegacja abisyńska nie będzie definitywnie wyłączona z obrad ligowych. Dlatego też wszelkie rozwiązania komrpomisowe, które polegałyby np. na skierowaniu sprawy do trybunału haskiego przy czasowym dopuszczeniu delegacji abisyńskiej do udziału w pracach Ligi, oceniane są przez koła włoskie jako niemożliwe do przyjęcia. (PAT.)

Zaniepokojenie prasy francuskiej

Paryska prasa poranna z dużym sceptycyzmem i niepokojem oceniała rozwój sytuacji genewskiej. Po nadejściu informacji o uchwale komisji weryfikacyjnej i wycofaniu się Włoch z konferencji radjofonicznej, w kołach politycznych i prasowych niepokój ten ustąpił miejsca formalnemu zdenerwowaniu.

Bawiący w Genewie publicysta Thouvenain w korespondencji dla „L'Intrasigeant" omawia z niepokojem konsekwencje wytworzonej obecnie w Genewie sytuacji, przy czym zapowiada nowy kryzys Ligi Narodów, którego skutki mogą być wprost nieobliczalne. Jest rzeczą nieuniknioną, że Włochy obecnie nie powrócą do Genewy, a w konsekwencji nie wezmą udziału w konferencji lokarneńskiej. Należy obawiać się — pisze Thouvenain — że wszelkie nadzieje na zwołanie konferencji pięciu mocarstw lokarneńskich zostały przekreślone, a co za tym idzie — nastąpiło fiasco projektowanej inicjatywy francusko - angielskiej na terenie Ligi Narodów w sprawach gospodarczych. Fiasco to następuje właśnie w momencie, kiedy wspólność poglądów i tendencyj między Anglją a Francją była tak daleko posunięta, jak nigdy dotąd. Wszystkie te niefortunne wydarzenia zbiegają się z wytężoną aktywnością Rzeszy niemieckiej, która znajduje swój wyraz w jednoczesnych wizytach ministrów: Franka w Wareggio, Neuratha w Budapeszcie i Goebbelsa w Atenach. (PAT.).

W Palestynie

Nowe ofiary

Bomba, jaka wybuchła w Jerozolimie, pociągnęła za sobą wiele ofiar. Oprócz dwojga dzieci arabskich, które bawiły się na ulicy, zabity został stary Arab — szewc, który siedział przed swoim warsztatem i naprawiał buty. Poza tym 2 osoby zostały ciężko ranne, a dwie inne odniosły lżejsze obrażenia. Wszyscy zabici i ranni byli Arabami. (PAT.).

* * *

Niepokoje w Palestynie trwają nadal. W lesie niedaleko Tiberias znaleziono dozorcę żydowskiego, zamordowanego na obszarach żydowskiego towarzystwa kolonizacyjnego. W ciągu nocy zanotowano liczne wypadki ostrzeliwania osiedli żydowskich. Władze wojskowe zarządziły zdemolowanie kilku domów w różnych miejscowościach, jako karę za udział w akcji sabotażowej i terorystycznej. (PAT.).

(Ostatnie wiadomości na str. 1 i 2-ej)

Powrót polskich pilotów

We wtorek o godz. 20.50 pociągiem z Moskwy powróciła do stolicy załoga LOPP-u, złożona z pilotów polskich, uczestników zawodów balonowych „G.-B.", kpt. Antoni Janusz oraz por. Stanisław Brenk, którzy osiągnęli w tegorocznych zawodach, odbywających się w trudnych warunkach atmosferycznych, drugie miejsce.

Na Dworcu Wschodnim powitali lotników przedstawiciele wojsk balonowych z płk. Wolszlegierem oraz płk. Sielewiczem, przedstawiciele LOPP., wiceprez. zarz. gł. aeroklubu R. P., wiele instytucyj lotniczych, koledzy oraz tłumnie zebrana publiczność. (PAT.)

Szpiegostwo w Belgji

Z Brukseli PAT. podaje: Zaaresztowano pod zarzutem szpiegostwa kupca nazwiskiem Turnhout, podejrzanego o usiłowanie sprzedaży pewnemu rządowi zagranicznemu doniosłych planów i dokumentów.

Węgiel w Poznańskiem

Z Poznania PAT. donosi: Przy wydobywaniu gliny do wyrobu cegły na terenie zakładów przemysłowych „Cegielski" w Chodzieży natrafiono na głębokości około 10 m. na pokład węgla. Wydobyty węgiel jak oświadczają fachowcy z nawierzchnich pokładów nie jest najlepszej jakości. ale podobno nadaje się do celów przemysłowych, szczególnie do napędu maszyn parowych. Wiadomość o odkryciu węgla obiegła całą okolicę i wzbudziła zrozumiałe zainteresowanie.

Napad na plebanję

W nocy z 21 na 22 b. m. na plebanję w Bejscach pow. pińczowskiego, napadło 8 zamaskowanych i uzbrojonych w rewolwery bandytów. Wtargnęli oni do pokoju ks. proboszcza Zawadzkiego, którego pobili tępymi narzędziami po głowie i plecach, żądając wydania pieniędzy. Bandyci pod groźbą rewolwerów zrabowali ks. Zawadzkiemu z kasy biurka 550 zł. i zegarek. Następnie rozbili szafę, zabierając z niej cenniejszą garderobę. W czasie pakowania garderoby ks. Zawadzki skorzystał z nieuwagi bandytów i wyskoczył oknem, wzywając pomocy. Spłoszeni bandyci zbiegli pod osłoną nocy, zabierając ze sobą tylko gotówkę i zegarek.

Zarządzony za nimi pościg policji z udziałem miejscowej ludności nie dał rezultatu. (PAT.).

Prof. Jeze nie będzie doradcą prawnym Abisynji

Jak podaje prasa paryska, stały doradca prawny Negusa prof. uniw. paryskiego Jeze tym razem nie wchodzi w skład reprezentacji abisyńskiej w Genewie. Jako doradca prawny delegacji tej wystąpi tym razem amerykanin p. Colson. Dzienniki paryskie podają, iż Rząd francuski, nie wydając żadnego formalnego zakazu, ani też nie starając się specjalnie wywierać nacisku na prof. Jeze zwrócił mu jednak uwagę na to, iż jest wysoce niedogodne dla Rządu Francji, aby profesor, będący funkcjonarjuszem państwowym Republiki, pełnił funkcje delegata obcego państwa na gruncie ligowym. Wobec powyższego stanowiska Rządu francuskiego, prof. Jeze zrezygnował z wyjazdu do Genewy. (PAT.).

Stanowisko Anglji na morzu Śródziemnym

Pierwszy lord admiralicji Anglji sir Samuel Hoare powrócił z podróży po morzu Śródziemnem. Hoare streścił wynik swej podóży inspekcyjnej w oświadczeniu, zakomunikowanym przedstawicielom prasy. Pierwszy lord admiralicji angielskiej stwierdza kategorycznie, że Anglja nie myśli porzucić swego stanowiska, na morzu Śródziemnem. Nie ma mowy o jakimkolwiek zamiarze ucieczki z Malty, Anglja jest zdecydowana na właściwe ustosunkowanie się do wszystkich wyłaniających się nowych komplikacyj, by należycie zabezpieczyć interesy Anglji. Hoare dodał, że oświadczenie jego nie jest skierowane przeciwko nikomu. (ATE.).

Komitet Ekonomiczny Rady Ministrów

Komitet Ekonomiczny, który obradował w dn. 22 b. m. pod przewodnictwem p. wicepremjera Kwiatkowskiego, wysłuchał sprawozdania dyrektora państwowego urzędu kontroli ubezpieczeń p. W. Fabierkiewicza o prowadzonej przez rząd akcji uzdrowienia stosunków w zakresie ubezpieczeń. Na tle tego sprawozdania Komitet Ekonomiczny przeprowadził dyskusję, w wyniku której powołana została komisja dla zaopinjowania omawianych wniosków.

Następnie Komitet Ekonomiczny wysłuchał sprawozdania p. Jaroszyńskiego przewodniczącego centralnej komisji oszczędnościowo - oddłużeniowej dla samorządów o stanie prac tej komisji oraz powziął szereg uchwał, zmierzających do zakończenia w jak najkrótszym czasie prowadzonej przez komisję akcji. Uchwały te dotyczą m. in. nowego zagadnienia, a mianowicie uregulowania na zasadach ogólnych zadłużeń gmin wiejskich.

W dalszym ciągu Komitet omówił sprawy, związane z realizacją umowy polsko - niemieckiej. Komitet Ekonomiczny powziął uchwałę w sprawie poparcia zbytu krajowych roślinnych surowców włóknistych, uregulowania importu surowców roślinnych, zwiększenia przerobu włókien krajowych oraz zwiększenia zbytu wyrobów z tych włókien. (PAT.).

Groźny pożar

Ubiegłej nocy we wsi Dalików pow. łódzkiego wybuchł pożar, który strawił doszczętnie 6 zagród. Pastwą płomieni padło 6 domów mieszkalnych, obory, stajnie, stodoły i t. p. wraz z inwentarzem i zbiorami. Straty wynoszą 80 tys. zł. Osiem rodzin pozostało bez dachu nad głową. Władze prowadzą dochodzenie celem ustalenia przyczyn pożaru. (PAT.).

Święto sceny polskiej

UROCZYSTOŚCI KU CZCI WOJCIECHA BOGUSŁAWSKIEGO

W niedzielę 27 b. m. odbędą się w Warszawie uroczystości ku czci patrjarchy teatru w Polsce, Wojciecha Bogusławskiego, w związku z odsłonięciem jego pomnika na Placu Teatralnym w Warszawie. Program całodniowych uroczystości obejmuje: o godz. 9.30 nabożeństwo, o godz. 11 odsłonięcie pomnika na Placu Teatralnym, popiersia Bogusławskiego w foyer Teatru Narodowego, o g. 16-ej — uroczysta Akademja w Teatrze Narodowym z udziałem wybitnych badaczy spuścizny Bogusławskiego, o godz. 20-ej — przedstawienie wspaniałego widowiska historycznego „Wojciech Bogusławski" — Wincentego Rapackiego (ojca) na scenie Teatru Narodowego, w adeptacji tekstu Leona Schillera — w reżyserji Józefa Śliwickiego z Józefem Węgrzynem w roli tytułowej.

W przeddzień uroczystości, t. j. w sobotę, feljeton o „Ojcu Teatru Polskiego" wygłosi przez Radjo o godz. 6.50 wiecz. red. E. Świerczewski.

Wiadomości Sportowe

Sensacje dnia

WYPRAWY POLSKIE W HIMALAJE I W ANDY!

W Zakopanem odbyło się doroczne Walne Zebranie klubu wysokogórskiego Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego. Po sprawozdaniu zarządu za rok ubiegły oraz omówieniu ostatnich wypraw w Alpy Austrjackie i na Spitsbergen dokonano wyboru nowego zarządu, na czele którego stanął inż. Stefan Bernadzikiewicz.

Walne Zebranie ułożyło program prac na najbliższy rok. Postanowiono m. in. przeprowadzić kursy alpinistyczne zimowe i letnie na obszarze Tatr oraz zorganizować wyprawę, która ma wyruszyć już w październiku na szczyty And. Poza tym Walne Zebranie omówiło program prac na następne lata. Uchwalono zorganizować przed projektowaną wyprawą w Himalaje szereg wypraw treningowych w inne tereny oraz kilka wycieczek alpinistycznych w góry Jugosławji i Bułgarji.

CZY POLSKA NAWIĄŻĘ KONTAKT SPORTOWY Z CZECHOSŁOWACJĄ?

„Wecerni Ceske Slovo" zamieszcza artykuł na temat nawiązania stosunków sportowych czesko - polskich. Na drodze nawiązania dobrych stosunków ze sportem polskim, pisze dziennik czeski, nie ma z naszej strony żadnych przeszkód. Przeciwnie, fakt ten powitalibyśmy z największą radością.

Jakie stanowisko zajmują polskie Związki nie wiemy. Prawdopodobnie czekają na pozwolenie p. Becka.

AFERA Z OLIMPIJCZYKIEM.

Estoński Związek Związków Sportowych ma odebrać prawa amatorskie Palusalowi, zdobywcy medalu złotego i srebrnego na Olimpjadzie w Berlinie. Palusal bowiem pozwolił umieścić swoją fotografję na wyrobach tytoniowych i na papierosach, wydanych specjalnie pod nazwą „Palusal". Fabryka miała wypłacić Palusowi za zgodę na tę reklamę 1000 koron. Palusal zaprzecza jakoby otrzymał pieniądze od fabryki. Fabryka znowu wobec wybuchu skandalu wycofuje papierosy „Palusal", znajdujące się w sprzedaży.

Piłka nożna

PROPOZYCJA MECZU PIŁKARSKIEGO WARSZAWA — PARYŻ.

Warszawski Okr. Zw. Piłki Nożnej zwrócił się do PZPN z prośbą o wydanie pozwolenia na rozegranie meczu piłkarskiego Warszawa — Paryż jeszcze w roku bieżącym. Zarząd PZPN w zasadzie zgodził się na tę propozycję, żądając jednak od WOZN podania określonego terminu na te zawody.

DOŻYWOTNIA DYSKWALIFIKACJA.

Zarząd Polskiego Zw. Piłki Nożnej postanowił zatwierdzić na swem ostatniem posiedzeniu uchwałę okręgu lwowskiego w sprawie dożywotniego zdyskwalifikowania gracza Pirożyńskiego (Lechja Lwów) za umyślne złamanie nogi graczowi Domaradzkiemu (Sokół Lwów).

ANGLICY NIE PRZEJMUJĄ SIĘ PORAŻKAMI NA KONTYNENCIE

Angielski związek piłkarski ułożył już kalendarz spotkań międzynarodowych na kontynencie w roku przyszłym. Anglicy przyjęli dwa zaproszenia skandynawskie: Norwegji i Szwecji. W Oslo Anglicy grać będą 14 maja 1937 r., a w Sztokholmie 17 maja. Warto zaznaczyć, że w roku ub. mecze międzypaństwowe Anglji na kontynencie po zakończeniu sezonu piłkarskiego (na wiosnę) wywołały liczne protesty, gdyż Anglja przegrała z Austrją i Belgją. Przypuszczano powszechnie, że w przyszłości dla utrzymania prestiżu swego piłkarstwa, Anglicy rozgrywać będą mecze na kontynencie tylko w czasie sezonu piłkarskiego, kiedy gracze są w formie. Ponowny wyjazd w maju dowodzi, że Anglicy z poprzednich porażek na kontynencie żadnych konsekwencyj wyciągać nie zamierzają.

Kolarstwo

OSZAJNIKOW WYGRYWA WYŚCIG DO GRANICY NIEMIECKIEJ.

Oddział kolarski Zw. Strzeleckiego w Pułtusku zorganizował doroczny wyścig kolarski do granicy niemieckiej na trasie Pułtusk — Chorzele — Pułtusk (180 km.). Pierwsze miejsce w tym wyścigu zajął Oszajnikow (Iskra) w czasie 5 godz. 39 min. 22 sek.

JAPONJA ZABIERA SIĘ DO KOLARSTWA.

Jak donoszą z Tokjo, Japonja po olbrzymich postępach w lekkoatletyce i pływaniu, przystępuje obecnie do wielkiej akcji, mającej na celu uzyskanie równie wielkich sukcesów w kolarstwie. W tym celu Japonja zaprosi na tournee po miastach Krainy Wschodzącego Słońca 12-tu najlepszych kolarzy Europy. Start tych kolarzy ma być połączony z wielką propagandową akcją dla rozwoju kolarstwa w Japonji. Prawdopodobnie tournee to dojdzie do skutku w roku przyszłym.

Hokej

PIERWSZE MECZE O MISTRZOSTWO POLSKI W HOKEJU NA TRAWIE.

W ubiegłą niedzielę rozpoczęły się mistrzostwa Polski w hokeju na trawie. Pierwsze dwa mecze przyniosły następujące wyniki: WKS — Zuchawaci 0:0, Warta — Czarni 6:1 (2:1).

Tragedja chrzanowska przed Sądem

Rozprawa druga. Akt oskarżenia

Przed Sądem Okręgowym w Krakowie rozpoczęła się część druga tragedji chrzanowskiej z tegorocznych wypadków kwietniowych.

Na ławie oskarżonych zasiadło 14 robotników: 1) Marjan Mlostek, 2) Uszer Reiner, 3) Stanisław Litwin, 4) Władysław Król, 5) Piotr Ziębiński, 6) Hirsz Dawid Felczer, 7) Stanisław Jaśko, 8) Adam Głowacz, 9) Jan Kosowski, 10) Józef Klaper, 11) Władysław Głownia, 12) Władysław Łyszczar, 13) Paweł Cyktor i 14) Józef Trzaska. Przewodniczył wiceprezes Sądu Okr. Nowosielski, oskarżał wiceprokurator Ojrzanowski, bronili oskarżonych adwokaci tow. tow. dr Fensterblau i dr. Pajdak oraz dr. Günther i dr. Rose.

Akt oskarżenia zarzuca większości oskarżonych, że dnia 29 kwietnia 1936 w Chrzanowie, w okolicy rynku i ulic Dobczyckiej i Świętokrzyskiej dopuścili się czynnej napaści na funkcjonarjuszów Policji Państwowej, obrzucając ich kamieniami, podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych, polegających na utrzymaniu bezpieczeństwa i porządku publicznego, co stanowi występek z art. 133 § 1 kk. (zagrożony karą więzienia do lat 5) — zaś oskarżonemu Józefowi Trzasce, że dnia 29 kwietnia 1936 r. w Chrzanowie w okolicy Rynku publicznie nawoływał zgromadzonych ludzi do czynnej napaści na funkcjonarjuszów Policji Państwowej podczas pełnienia przez nich obowiązków służbowych, wołając „chłopcy, tu są kamienie, nie dajmy się! weźcie sobie kamienie, jak tylko przyjdą tutaj — nie dajmy się" — na skutek czego wezwani przez Józefa Trzaskę zaopatrzyli się w kamienie w celu napaści na funkcjonarjuszów Policji Państwowej, co stanowi przestępstwo z art. 154 § 1 kk. (zagrożone karą więzienną do lat 5, lub aresztu).

W uzasadnieniu aktu oskarżenia przedstawione są dzieje strajku robotników, zajętych przy robotach publicznych w Chrzanowie w dniu 28 kwietnia 1936, szczególnie zaś wypadki następnego dnia, gdy delegacja robotnicza wyjechała do Krakowa, a robotnicy w Chrzanowie wstrzymali wszystkie roboty publiczne i na budowach i w przedsiębiorstwach prywatnych — poczem zebrawszy się koło Fabloku i unieruchomiwszy go, ruszyli pochodem w liczbie około 4.000 osób do miasta.

I tu akt oskarżenia powtarza wersję dawno znaną z poprzedniego aktu oskarżenia ze sprawy lipcowej, że pochód miał na celu stawienie oporu i rozbrojenie policji — o tyle jednak oskarżenie zmalało, że nie zarzuca już pochodowi zamiaru obrabowania miasta.

Akt oskarżenia powtarza, że robotnicy szli wśród okrzyków „rozbroić policję, na hak, powiesić, bić sk....synów" i że mimo, że im zastąpił drogę kom. p. p. Walter na czele oddziału 99 szereg. i 2 oficerów P. P., ruszyli na oddział ten — i nie rozeszli się mimo wezwania i mimo rzucenia na nich 18 granatów gazowych łzawiących i że dopiero przy użyciu pałek gumowych rozproszono pochód w okolicy dworca kolejowego.

W dalszym ciągu przedstawia akt zebranie się tłumów w centrum miasta, gdzie znów podkomisarz P.P. Piniecki walczył z tłumem wśród tych samych akcesorji — a tłum mimo otrąbienia sygnału „baczność" — mimo wezwania do rozejścia i użycia pałek gumowych ,stawiał zacięty opór, rzucając kamieniami i wykorzystując wązkość ulic i nagromadzenie na nich stosów kamieni spowodu robót drogowych i kanalizacyjnych.

Podkomisarz Piniecki nietylko został uderzony kilkakrotnie kamieniami, ale dostał kamieniem w szablę, skutkiem czego oderwano mu szablę.

Z za barykady w ulicy Dobczyckiej padły kamienie i strzały rewolwerowe — i szereg posterunkowych odniosło poważne obrażenia, wobec czego schronił się oddział Pinieckiego za wnęki murów ulicy.

I wtedy padło kilka salw policji — a z tłumu rzucano kamieniami i strzelano z broni palnej — a nawet posterunkowy Dzienko zauważył ,że ktoś mierzy z karabinu w kierunku p. Pinieckiego, i strzelił też.

Następiła wtedy trzecia salwa policji — poczem tłum został wyparty na Rynek i na dalsze ulice poza miasto.

Akt oskarżenia przedstawia właściwie tylko pewien fragment z wypadków tego dnia.

We Włocławku
panują bardzo paskudne obyczaje

Od Zarządu Oddziału Ligi Obrony Praw Człowieka i Obywatela we Włocławku otrzymaliśmy list, malujący dosadnie stosunki, jakie istnieją w pewnej części miejscowej prasy. Prym trzyma tu „Dziennik Kujawski".

Notatki o Lidze i ataki na Ligę mają z reguły posmak denuncjacji i to w dodatku **denuncjacji kłamliwej.**

Otò przykład:

W mieszkaniu prywatnem przewodniczącej Ligi we Włocławku odbywało się zebranie Zarządu z udziałem siedmiu przedstawicieli innych — najzupełniej legalnych, instytucyj i zrzeszeń społecznych. Na zebranie wkroczyła policja; wylegitymowała obecnych; przeprowadziła rewizję i ...nie wykryła, oczywiście, żadnych materjałów obciążających czy to samą Ligę, czy też kogokolwiekbądź spośród obecnych.

A „Dziennik Kujawski" przedstawia to zdarzenie, jako ...ujawnienie „jaczejki" komunistycznej, insynuując przytem kilku urzędnikom magistratu... uprawianie działalności komunistycznej. Cel takich insynuacyj jest aż nadto widoczny.

Owa prasa włocławska sprostowań, nadsyłanych ze strony Zarządu Ligi, nie ogłasza. Jak to nazwać? Dziennikarze, choćby najbardziej wrogich w stosunku do siebie obozów, muszą pamiętać, że między **informowaniem a denuncjowaniem** jest nie tylko duża różnica, ale poprostu jest przepaść.

Prowokacja w Nalibokach

„Naje Folkscajtung" opisuje wypadek niebywałej prowokacji w Nalibokach, która tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie pociągnęła za sobą opłakanych skutków.

Do miasteczka tego przyjechał z wizytacją biskup i — rzecz prosta — masy ludności katolickiej wyległy na ulice witać biskupa.

Nagle z okna żydowskiego domu rzucono kamieniem na auto, którem przejeżdżał dostojnik kościoła.

W miasteczku powstała panika. Ludność żydowska zamykała sklepy, ludność chrześcijańska burzyła się.

W tym czasie podbiegł do biskupa Jałbrzykowskiego żydowski chłopiec i wskazał mu chłopca chrześcijańskiego, który **kamień rzucił.**

Biskup polecił odprowadzić chłopca i w dobrotliwy sposób, po ojcowsku przemówił do niego, żądając wskazania tych, którzy go do tego czynu namówili.

Chłopiec rozpłakał się i wskazał nazwiska trzech osobników, chrześcijan, którzy namówili chłopca do rzucenia kamieniem w auto biskupa.

Policja wszystkich trzech aresztowała.

W Nalibokach nastąpił spokój.

Wiadomości z całej Polski

WIELKI POŻAR.

We wsi Krzeszówka, pow. miechowski wybuchł pożar w stodole Władysława Szyndrowicza, — który następnie przeniósł się na sąsiednie zabudowania. Ogółem pożar strawił 13 domów mieszkalnych, 12 stodół, 14 chlewów i 23 szopy. W stodołach spaliły się tegoroczne zbiory, oraz narzędzia rolnicze i gospodarcze. Ogólne straty wynoszą około 85 tys. zł.

TRAGEDJA MATKI.

Przed trybunałem przysięgłych w sądzie okr. we Lwowie odbyła się rozprawa przeciwko 25-letniej bezdomnej robotnicy Eufemji Gabrysiówny, oskarżonej o dzieciobójstwo przez rzucenie niemowlęcia do Pełtwi.

Gabrysiówna podała, że czynu dokonała z rozpaczy, porzucona przez narzeczonego, będąc bez środków do życia. Rozprawa zakończyła się wyrokiem skazującym Gabrysiównę za porzucenie dziecka na półtora roku więzienia

SKUTKI KAWALERSKIEJ JAZDY.

W Biłgoraju w woj. lubelskim, Tadeusz Szołowski, starosta biłgorajski, jadąc z nadmierną szybkością samochodem, przejechał idącą szosą kobietę, łamiąc jej żebro, rękę i nogę. Ofiara szybkiej jazdy p. starosty walczy w szpitalu ze śmiercią.

Tabela loterji

13-ty dzień ciągnienia 4-ej klasy 36-ej Loterji Państw.

I i II ciągnienie

Główne wygrane

20.000 zł.: 101736.

10.000 zł.: 33529 74020.

5.000 zł.: 23384 30825 52449 88303 106313 107246 114314 170204.

2.000 zł.: 5984 23495 37530 67635 107505 115641 136908 141237 146517 152160 156617 165307 174602 183291.

1.000 zł.: 12585 13394 17407 35642 43934 45050 54127 54712 69708 71313 83680 100868 106014 112061 119758 126742 129514 129614 134904 138908 147090 156734 181605 188606 190154 194946.

Wygrane po 200 zł.

74 237 328 79 407 9 60 82 567 65 970 1001 42 89 189 354 441 510 92 56 20039 155 210 78 418 31 554 618 712 15 52 3002 26 187 254 73 541 567 62 721 921 36 4025 32 258 76 748 94 5213 313 63 72 87 418 666 712 59 915 6061 74 183 251 68 383 467 562 665 713 824 942 67 7169 279 422 25 35 81 594 718 95 8108 98 229 479 654 61 69 74 711 57 939 57 9060 264 96 420 569 674 776 818 30 50 54 66 985 10047 62 69 153 86 349 86 415 562 610 31 64 765 839 11085 491 546 638 871 949 12166 346 481 712 23 47 920 13456 66 746 968 14229 322 422 618 57 832 68 924 15053 318 19 99 512 46 99 629 68 902 44 16049 137 339 435 791 871 17132 67 281 314 63 428 87 509 23 664 819 18012 51 59 128 302 459 528 629 98 744 49 19043 204 55 426 43 543 612 710 69 85 20089 93 293 302 54 485 57 89 601 710 848 21056 247 322 478 647 718 869 992 22012 19 193 657 700 22 32 932 23311 44 91 512 62 74 838 94 933 24018 237 74 82 346 96 638 752 56 990 25043 122 454 500 5 635 705 829 26007 102 24 45 859 981 95 27051 163 95 299 644 67 701 951 74 28059 156 27 714 37 935 29193 96 243 70 486 91 678 851 930 90 30409 61 516 56 665 877 946 31158 75 79 206 26 27 322 44 462 87 590 898 32006 219 89 97 424 625 759 847 78 951 54 65 33084 130 281 83 494 596 607 760 814 53 34153 71 527 41 670 752 835 35170 316 408 505 764 717 34 78 957 36031 291 330 37 96 490 633 7700 74 855 37 163 274 374 543 847 88 38040 123 240 363 427 716 26 33 39065 71 94 216 33 340 465 76 78 698 810 967

40124 84 215 71 310 46 98 476 613 41156 85 304 501 23 94 600 11 711 38 88 42156 70 451 600 13 978 43063 27 221 89 305 79 482 562 646 756 838 99 44290 385 931 54 65 45013 56 119 40 235 84 490 515 32 613 87 990 46017 167 76 331 469 666 788 47027 91 125 35 53 249 74 388 431 519 949 57 70 48005 350 402 94 567 630 702 67 802 994 49089 143 243 365 79 97 584 625 781 877 50060 192 301 425 76 682 86 784 846 952 55 51035 45 161 363 70 570 613 52089 252 599 731 931 53038 92 94 179 201 354 501 39 761 67 77

54434 594 600 53 69 941 55433 79 80 56177 458 545 52 775 57230 528 609 40 704 54 909 18 59 58526 621 65 737 824 59017 43 64 86 254 61 85 363 776 78 840 42 60000 54 186 236 410 22 577 744 995 61098 294 403 24 73 632 80 87 704 29 971 62141 422 40 51 560 788 90 99 866 921 63193 253 369 848 946 64055 80 110 83 312 71 551 797 860 85 65297 354 450 506 99 617 727 28 922 66112 87 250 316 5389 452 657 600 18 80 825 67133 295 392 454 83 529 42 697 938 72 68075 86 279 419 545 734 87 94 811 43 50 69061 129 481 550 652 708 25 68 867 981 73125 434 554 71 74 804 29 67 932 71057 123 500 762 936 72226 66 442 75 511 26 33 47 86 609 25 90 97 876 73128 67 204 46 378 90 565 689 822 939 55 74032 191 342 75 422 30 42 84 806 10 13 33 41

75134 46 301 56 72 475 668 94 746 76023 158 705 22 960 88 77044 312 408 526 655 95 751 78033 190 302 10 76 83 425 546 80 636 63 77 88 744 48 79030 119 205 10 28 388 477 98 774

80006 105 8 64 284 331 462 70 92 563 655 90 81005 197 272 390 525 618 706 47 75 832 923 82089 127 424 75 512 28 636 785 992 83035 231 300 61 425 624 870 84050 95 526 96 682 850 920 65 87 85016 596 621 23 33 68 864 89 973 86010 343 79 455 88 582 607 60 82 711 29 918 89 87101 65 228 88 325 50 79 491 835 958 88124 298 408 35 63 545 677 89202 424 92 676 96 790 808 967 72 90289 637 39 844 72 91262 88 304 467 577 89 642 840 47 987 92478 545 628 731 884 93005 149 85 305 82 86 498 565 91 776 859 68 905 37 59 94003 140 66 470 503 88 758 838 95023 160 219 54 67 454 506 765 836 96063 195 638 80 706 99 923 45 97035 46 148 279 572 96 675 98037 170 278 96 571 802 832 99279 87 315 98 591 616 73 721 27 968 100008 31 255 372 425 38 87 569 706 63 909 30 101028 118 39 91 229 85 338 826 76 950 95 102045 67 290 426 550 621 721 827 37 103041 99 170 72 559 606 741 73 825 104062 82 256 74 413 90 541 601 857 93 903 47 105635 834 106005 224 73 324 426 41 675 107037 48 393 989 108006 152 57 92 386 967 109023 108 9 37 247 547 643 110059 128 340 60 520 694 830 85 912 34 111080 186 200 35 343 414 540 614 112023 89 188 259 418 705 91 820 983 113116 386 416 548 626 92 700 24 923 97 99 114026 67 102 216 88 89 436 806 974 115368 405 565 623 73 752 65 844 966 116311 42 567 616 23 811 81 925 91 117085 413 24 912 47 81042 72 195 292 404 728 920 22 47 119076 195 449 59 527 31 56 71 680 83 734 826 916 31 73

120056 76 311 46 71 490 828 96 121173 349 53 582 653 66 83 809 46 51 92 994 122013 119 245 92 345 61 486 93 602 82 732 822 123109 55 310 84 488 506 629 76 747 60 882 124034 142 212 21 326 28 538 872 933 125133 64 264 414 577 89 640 50 711 919 82 126028 163 236 663 81 488 573 79 85 646 70 97 751 838 84 929 127005 322 919 128294 318 484 728 42 56 919 129103 208 315 29 73 462 591 604 12 807 946 130006 113 50 86 372 429 76 636 50 726 863 131041 104 31 300 64 585 708 42 96 900 9 132046 86 186 272 95 445 96 517 782 943 133052 124 226 45 77 339 446 607 37 759 91 876 91 973 84 134027 318 645 991 135080 113 77 90 241 439 64 628 82 724 35 851 92 929 136074 144 88 595 892 966 137029 111 42 449 618 797 138211 43 314 415 549 139278 307 402 99 598 787 140020 114 63 442 525 43 56 617 84 814 922 75 141038 170 415 18 73 541 98 747 879 969 142024 32 288 676 87 783 97 829 143159 249 424 582 717 801 30 34 144113 36 47 416 546 69 667 97 833 145057 185 272 336 421 48 64 720 875 914 146048 369 455 657 768 846 147049 95 237 50 320 479 584 661 787 819 940 148028 416 571 726 839 149120 36 91 273 412 542 86 843 60 150169 380 546 90 664 726 33 81 838 151272 502 63 701 39 61 932 45 67.

152040 63 229 457 543 607 777 98 833 34 908 41 86 153174 330 461 625 34 38 766 154145 272 380 474 543 94 735 811 931 15535 443 519 631 89 714 61 819 991 156415 679 708 94 999 157289 330 67 69 509 769 813 54 61 158021 48 115 79 211 50 93 351 68 530 75 827 87 159240 444 579 89 634 96 704 976

160204 310 478 80 546 605 924 45 161161 524 85 612 20 87 730 44 90 899 921 162087 281 97 598 788 937 163005 29 66 308 745 50 836 77 910 12 14 164005 130 233 325 430 836 81 165160 498 526 630 919 79 166068 94 107 97 224 311 585 626 167061 74 289 496 765 837 46 168068 70 109 59 525 628 64 795 169013 122 321 408 607 838 67 966 170219 766 63 814 19 171004 92 382 477 629 42 793 911 78 172013 35 128 55 381 506 93 613 707 813 911 173101 67 267 403 945 174067 81 446 605 720 813 19 927 50 175098 122 98 245 539 548 721 879 910 176010 197 271 435 551 97 917 177293 324 54 443 60 949 178000 61 290 96 320 64 458 948 179006 80 475 631 36 718 93 987 180068 244 498 579 801 88 92 181188 271 412 564 682 815 51 182092 341 683 749 183069 146 309 50 763 842 53 968 184098 128 74 227 38 307 93 400 594 785 99 803 185101 53 90 225 329 419 20 553 681 741 86 845 76 186046 192 354 83 469 536 817 905 77 187050 468 514 743 56 942 1801 127 295 327 444 52 555 763 19151 68 218 64 833 37 58 472 503 642 727 30

190192 275 474 604 711 912 46 85 95 191124 249 386 495 687 865 946 192033 38 170 89 297 548 707 30 57 825 99 906 96 193076 164 624 34 747 803 33 194006 34 183 221 419 690 813 195000

III ciągnienie

Wygrane po 200 zł.

162 1034 613 875 81 92 957 2017 428 673 3103 387 474 89 689 827 4035 691 946 5314 78 408 73 569 6135 343 61 488 603 7484 8081 94 910 9328 74 535 10713 27 40 885 11026 288 419 550 54 618 88 941 12051 646 901 13012 34 481 82 679 703 31 14166 436 929 15323 26 542 16121 535 90 986 98 17127 49 229 377 499 795 850 18675 726 19088 237 52 708 986 20188 585 746 21132 377 629 22249 74 324 416 595 654 786 848 23183 448 509 607 86 921 24132 415 27 595 786 809 25152 67 457 605 96 952 26110 362 99 401 883 27081 481 662 73 28111 394 650 743 905 29606 71 30076 122 24 78 424 52 527 736 917 31081 293 609 731 984 32334 457 822 33241 471 674 93 754 862 64097 288 841 35119 31 402 22 742 807 56 36037 44 101 267 389 659 802 37095 245 390 700 61 38094 140 208 438 662 39507 40022 77 273 341 532 672 901 9 41127 55 549 63 69 603 825 42095 365 664 735 43115 364 733 44127 351 454 651 839 910 45152 424 531 45 48 695 814 906 11 46023 60 288 98 403 622 71 781 47212 19 865 48052 354 49009 95 123 74 277 753 897

50183 287 619 902 22 63 51038 167 261 736 925 90 52152 211 498 58027 257 72 355 856 86 54293 561 909 55106 299 449 569 696 56082 86 455 641 51717 284 345 516 993 58140 46 84 686 845 46 59102 477 912 60145 91 364 90 491 910 86 61412 627 751 892 62128 316 595 884 63467 666 905 21 28 64886 65194 65152 268 351 502 638 826 904 66101 267 338 463 528 86 638 843 65 65155 268 771 68448 789 69081 226 637 790 92 823 70153 339 913 71196 98 419 634 720 72036 300 449 71 750 73344 418 577 720 957 74011 146 79 279 627 65 881 75329 575 76047 233 689 746 77031 42 70 168 81 88 494 609 32 78096 716 79126 73 376 530 80054 71 82 423 80 515 81041 342 545 704 8 82057 207 436 850 83337 489 84136 290 308 514 629 950 85076 252 324 46 415 744 822 45 63 86489 655 87932 88246 397 543 646 713 50 90048 67 215 824 961 91132 526 763 92231 93138 326 97 557 714 37 951 94536 993 95086 143 53 501 96099 238 736 65 951 97000 163 221 76 583 777 841 98087 212 446 982 99201 352.

100132 63 94 615 774 77 873 957 101036 44 101581 102003 435 53 534 630 842 103043 319 445 728 43 845 104297 591 106061 109205 417 551 614 61 927 107328 89 731 57 887 948 108564 601 808 109021 42 624 920 110042 127 403 806 111268 370 508 25 51 83 650 112062 271 449 113042 238 911 114083 365 673 748 813 115261 624 821 47 116163 297 361 406 33 34 518 117038 118 468 705 76 118180 723 33 844 983 119072 168 120139 90 375 551 884 916 83 121025 256 442 611 845 122040 243 492 591 697 123004 733 124357 685 761 125136 216 362 52 619 922 47 73 126034 98 265 807 127228 523 938 128604 24 65 710 24 93 997 129026 133 265 321 51 526 664 130003 4 397 131115 969 132048 458 534 823 133027 436 928 134377 917 135041 84 419 614 136112 137304 937 61 93 138059 232 960 139169 319 26 474 82 602 763 917 140139 368 87 976 141080 293 823 917 142246 795 907 143026 180 783 947 144048 240 95 610 761 145268 215 394 570 95 645 876 146226 76 575 892 988 147254 523 755 148040 171 86 950 149419 26 601 912 15.

150334 614 907 48 151138 67 283 694 904 18 152201 153029 104 82 364 697 859 154791 155187 307 845 156630 896 922 157155 58 373 89 471 763 846 158018 355 83 994 159760 160195 210 917 97 161246 367 561 702 162107 540 163155 446 595 164324 408 9 24 165105 413 629 836 972 166445 95 502 95 871 909 167094 480 530 168143 344 596 769 169073 527 682 170372 95 406 801 920 171012 165 535 871 902 31 172093 95 323 686 914 173102 10 234 3888 502 64 811 174040 140 175697 785 176191 385 455 796 177049 59 65 112 25 273 470 559 628 178050 292 179275 463 598 180140 233 61 310 459 533 681 181544 183094 100 11 40 308 661 810 14 31 184042 77 163 482 507 185129 251 623 754 869 96 948 186325 187097 196 639 47 930 32 188649 189043 84 462 764 921 190004 365 403 626 763 191409 717 981 192269 867 193028 31 54 560 885 194062 169 586 735 885.

IV ciągnienie

Główne wygrane

Stała dzienna wygrana 25.000 zł. padła na nr. 78189.

75.000 zł.: 36051.

20.000 zł.: 139111.

10.000 zł.: 82151 96577.

5.000 zł.: 26724 41196 80440 134386.

2.000 zł.: 12072 17131 23049 23675 48637 50146 71030 76297 77760 99157 101234 110584 116447 122765 130262 139341 156992 157709 191469 191708 193269.

1.000 zł.: 21117 21590 23247 29314 35531 38311 50179 52695 53248 60048 60847 61313 73583 80088 81527 86093 87504 103029 109433 113514 124594 127343 133296 140819 148018 150570 155742 169473 172043 179801 181703 190171 194563.

Wygrane po 200 zł.

847 577 615 909 38 1388 2416 501 682 954 3282 914 4022 355 452 57 562 675 5003 15 88 147 456 93 791 938 6589 662 705 7219 84 709 92 913 8115 359 531 699 724 77 9117 281 454 504 710 10011 12 101 295 461 716 999 11226 854 112011 167 918 13025 96 357 641 14161 242 604 836 58 963 15105 329 48 449 16374 693 726 850 932 37 17165 459 584 687 98 18281 512 19509 353 505 28 52 937 20035 37 95 233 516 679 898 21083 104 282 483 501 38 657 72 99 22084 140 579 23169 462 614 24717 53 25200 563 98 637 746 53 87 930 57 58 26163 285 309 448 615 721 842 27177 597 817 965 28032 122 409 944 29142 372 622 99 30120 282 470 881 943 31372 890 95 32550 62 82 97 98 883 33297 546 946 34628 885 901 35101 17 530 71 77 36242 635 36 37232 511 26 859 38613 50 764 921 39098 369 450 875 40290 429 95 812 41018 42 44 294 300 40 608 713 42008 111 292 746 43409 91 637 44033 317 661 892 904 84 45808 926 46086 97 104 17 705 47048 87 378 503 630 48117 251 70 518 617 49071 142 70 85 235 93 313 488 901 14 50009 76 173 724 51037 72 78 488 516 44 52078 208 663 53111 63 72 268 391 449 809 12 956 54007 100 200 60 98 389 504 622 26 79 55020 294 656 728 49 888 56066 95 184 92 344 98 631 910 27 57325 626 757 58035 59 340 78 400 509 617 60252 87 677 775 97 61115 66 337 529 53 62006 179 98 305 662 67 829 63076 741 64391 462 570 783 65021 189 291 514 76 889 66480 87 587 601 67003 63 249 357 610 56 711 874 925 68336 39 511 878 69005 132 351 899 70304 431 678 713 978 71464 932 72031 147 95 302 713 90 73380 485 757 850 910 74193 374 927 75185 220 72 387 731.

76293 392 77433 666 78206 395 570 81 713 79019 326 34 500 639 58 977 78 80129 99 333 964 90 81009 68 69 82685 866 83127 491 512 37 65 807 68 987 84323 70 85371 420 86018 226 85 625 54 998 99 87089 106 465 685 743 88244 363 865 89179 717 90094 460 662 781 91055 258 392 429 774 906 92184 558 93025 209 496 647 94191 93 279 433 509 612 827 95105 28 96 226 762 833 96144 851 97008 70 270 315 87 702 951 98075 642 715 810 99800 100129 303 26 833 948 101070 192 265 312 578 721 45 80 875 971 102036 276 952 103032 124 383 425 511 51 651 63 872 104079 90 226 368 869 105453 68 523 754 830 56 106889 107102 433 741 108135 78 569 650 85 109052 54 853 56 110073 302 430 37 545 963 111020 121 257 408 112374 618 704 802 04 81 113476 772 845 57

114145 317 502 04 680 836 115439 500 845 957 116470 625 89 981 117016 333 796 805 118038 154 587 845 959 119014 16 107 216 697 120168 754 914 121489 529 888 961 122048 561 636 70 857 123428 521 59 88 710 32 125040 108 356 432 537 126202 326 435 42 507 657 806 127019 493 617 732 952 128037 241 388 431 50 659 715 73 845 87 129180 288 610 914 47 73 130050 385 99 543 674 833 36 76 131012 106 483 775 880 985 132156 505 951 74 133041 208 84 431 514 980 134903 44 69 135096 112 236 323 584 136048 137352 666 83 138064 184 255 468 627 877 964 139038 224 52 589 753 141693 829 31 142194 261 393 462 143131 271 326 682 969 144207 886 145262 405 98 508 38 631 146129 428 80 559 147118 255 311 595 622 875 148075 317 410 761 954 149996 150555 777 151020 374 88 996 152109 443 153147 87 237 687 804 24 154411 609 36 837 155198 736 857 156282 782 157124 158034 292 466 677 731 159542

160064 134 93 257 323 602 758 955 161083 340 417 542 162097 205 604 764 69 87 163114 765 164042 278 507 621 904 165539 884 952 167021 231 81 734 168222 56 471 800 169118 377 508 913 88 170355 530 171010 45 42 423 73 706 173074 364 429 500 667 174246 364 175320 436 595 654 728 176343 648 177507 835 178115 61 403 179466 783 819 180577 675 181057 90 215 551 672 182088 176 347 685 734 833 50 183020 399 740 990 184002 70 438 185304 838 186168 376 504 51 187694 728 188040 501 42 675 189088 326 455 661 970

190404 191326 60 498 557 84 192294 346 590 696 821 193272 74 388 487 500 614 194171 226 67 998.

Radjo warszawskie

CZWARTEK, 24 września

6.30 „Kiedy ranne wstają zorze". 6.38 Gimnastyka. 6.50 Płyty. 7.20 Dziennik poranny. 7.30 Program. 7.35 Parę informacyj. 7.40 Płyty. 8.00 Audycja dla szkół. 11.30 Poranek muzyczny. 11.57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Kącik dla młodzieży wiejskiej. 12.03 Dziennik południowy. 12.23 Koncert. 13.10 Chwilka gospodarstwa domowego. 15.30 Wiadomości gospodarcze. 15.45 „O tem jak polowałem na zdechłego krokodyla" — opowiadanie. 16.00 Koncert popularny. 16.45 „Wrażenie z armji francuskiej" — odczyt. 17.00 Koncert. 18.00 Feljeton Haliny Mamelokowej. 18.10 Jak spędzić święto. 18.20 Życie kulturalne stolicy. 18.25 Koncert reklamowy. 19.00 Pogadanka aktualna. 19.10 „Seans z ekierką" (w salonie starej Warszawy) — obrazek obyczajowya w opracowaniu Zrębowicza. 19.40 „Mało znane balety" — odegra orkiestra kameralna. 20.30 Skrzynka techniczna. 20.45 Dziennik wieczorny. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Missa pro pace" Nowowiejskiego. 22.00 Sport w Krakowie. 22.10 Wiadomości sportowe. 22.15 Muzyka taneczna.

ŻYCIE WARSZAWY

Koło Młodzieży Wola P. P. S.

urządza w niedzielę dn. 27 września o g. 10 rano w kinie „Roxy" ul. Wolska 14

AKADEMJĘ

„Tygodnia Młodzieży Robotniczej"

4.X — 11.X.

na program akademji złożą się przemówienia i bogata część artystyczna.

Wypadki przy pracy

Przy ul. Bema 70, na terenie fabryki wyrobów bawełnianych, tow. akc. „Wola", w czasie pracy, spadł z wysokości 3-ch mtr. robotnik, 49-letni Florjan Kurowski, (Barska 17). Doznał nadwerężenia kręgosłupa, oraz potłuczenia głowy.

Zajęty przy robotach ziemnych w Piekiełku robotnik, 57-letni Adam Jędrzejczak, (Kopińska 18)— został przygnieciony wózkiem, doznając złamania lewej nogi.

Pogotowie przewiozło Kurowskiego do szpitala Dz. Jezus, Jędrzejczaka zaś — do Instytutu Chirurgji Urazowej.

Ofiary ruchu kołowego

Wóz przejechał na rogu ul. Towarowej i Grzybowskiej 68-letniego Mordkę Matuszewskiego, pośrednika handlowego (Muranowska 44) . Starzec doznał złamania prawego biodra, oraz potłuczenia prawej ręki, policzka i brody.

Samochód potrącił na rogu ul. Śniadeckich i Polnej, 30-letnią Surę Murunżankę, sklepową (Twarda 40), która doznała potłuczenia prawej dłoni.

Pod koła własnego wozu dostał się na ul. Radzymińskiej 40-letni Jan Długołęcki (Handlowa 46),— doznając potłuczenia lewej stopy.

Wszystkim ofiarom ruchu kołowego pomocy udzieliło Pogotowie, poczem Matuszewskiego przewiozło do szpitala na Czystem, Długołęckiego zaś — do domu.

Podstępna kradzież roweru

Do mieszkania Stanisława Fabjanowskiego (Okęcie, Mickiewicza 17), przyszedł nieznany mężczyzna, który oświadczył, że przybył z polecenia kolegi Fabjanowskiego rzekomo oczekującego Fabjańskiego w Banku Rolnym (Nowogrodzka 50). Fabjanowski w towarzystwie nieznajomego udał się przed bank, lecz kolegi tam nie było. Wtedy nieznajomy zwrócił się do Fabjanowskiego, aby mu pożyczył roweru. Wówczas pojechałby po kolegę. Fabjanowski zgodził się na to, lecz jakież było jego rozczarowanie, gdy nie mógł się doczekać ani roweru ani kolegi. „Spryciarza" poszukuje policja.

Wóz z koniem pod pociągiem

W Jabłonnie, pod pociąg kolejki dojazdowej „Jabłonna - Karczew", zdążający do Warszawy, wpadł koń z wozem, należący do Stanisława Siemiątkowskiego. Woźnica w porę zdążył zeskoczyć z wozu. Wóz został doszczętnie rozbity, koń zaś—doznał obcięcia nogi, tak, że musiano go zastrzelić. Powodem wypadku było to, że koń przestraszył się reflektorów samochodu.

Krwawa bójka w kawiarni

Do kawiarni „Irenówka" w Radości weszło 3-ch mężczyzn, którzy rzucili się na siedzącego przy stoliku 34-letniego Stanisława Karbowskiego (Otwock, Okrzei 14), bijąc go nożami. Na wszczęty przez właścicielkę alarm napastnicy rzucili się do ucieczki.

Przechodzący patrol policji ujął awanturników i odprowadził na posterunek. Tam okazało się, iż są to bracia: Jerzy i Wacław Odolscy, oraz Józef Jóźwiński (wszyscy zam. kolonja Borkowa).

W chwilę potem przyniesiono na posterunek silnie porżniętego Karbowskiego, którego pociągiem przewieziono do Warszawy i umieszczono w szpitalu Przemienienia Pańskiego, gdzie lekarz stwierdził stan beznadziejny wskutek 7-miu ran kłutych brzucha, klatki piersiowej, pleców i głowy. Śledztwo w toku.

Zamach samobójczy

Leopold Zacharewicz, lat 21 — (Pruszków), fryzjer, otruł się jodyną w bramie domu Zielna 42. Pogotowie przewiozło desperata do szpitala św. Ducha.

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM na otwarcie sezonu przygotowuje arcydzieło Moljera w przekładzie Tadeusza Boy Żeleńskiego „Szkołę żon".

TEATR WIELKI: w próbach „Straszny dwór" Moniuszki w reżyserji Zelwerowicza.

TEATR NARODOWY: dziś we czwartek po raz ostatni „Wielka miłość".

Jutro w piątek „Wielki Fryderyk" z Solskim.

W sobotę „Wojciech Bogusławski" W. Rapackiego (ojca) w reżyserji Śliwickiego z Węgrzynem w roli tytułowej, wielkiew idowisko w obsadzie najwybitniejszych artystów zespołu.

TEATR POLSKI daje do piątku włącznie ostatnie przedstawienie wzruszającej komedji angielskiej p. t. „Tessa".

TEATR MAŁY. Dziś komedja Bruno Winawera p. t. „Ryk byłego lwa".

TEATR LETNI: Dziś i jutro statnie 2 razy przezabawna lekka komedja Gavault'a „Złota ciocia" z Wierzejską w roli tytułowej.

W sobotę na inaugurację sezonu — słynna komedja Sardou „Ćwiartka papieru" w reżyserji S. Daczyńskiego.

TEATR NOWY: Ostatnie dwa przedstawienia angielskiej komedji „Sprawy rodzinne" G. Jannigs w reżyserji i z udziałem Stanisławy Wysockiej.

W sobotę wznowienie cieszącej się powodzeniem w ub. sezonie „Szesnastolatka" z kapitalną kreacją Stanisławy Wysockiej w roli babki.

TEATR MALICKIEJ daje codziennie o 8-ej wiecz. sztukę B. Shaw'a „Profesja pani Warren" w reżyserji Z. Sawana. Sztuka ta grana jest przeszło 100 razy.

TEATR KAMERALNY: Dziś komedja Fodora „Matura". W rolach głównych Grywińska, Andrzejewska i Adwentowicz.

CYRULIK WARSZAWSKI. Dziś wodewil satyryczno-polityczny „Karjera Alfa Omegi" z Dymszą, Zniczem i Brochwiczówną na czele.

OPERETKA (Karowa 18) daje dziś operetkę Lehara „Wesoła wdówka" w nowej inscenizacji reż. F. Kuligowskiego.

TEATR „HOLLYWOOD". Dziś wielka rewja z udziałem Chóru Dana, Szczepka i Tońka, Olgi Kamieńskiej.

Kronika organizacyjna

DZIELNICA P. P. S. ŚRÓDMIEŚCIE. Posiedzenie Komitetu Dzielnicy odbędzie się w piątek dn. 25 b. m. o godz. 7-ej punktualnie.

Obecność wszystkich członków Komitetu obowiązkowa.

MŁODZIEŻ P. P. S. W czwartek d. 24-go b. m. o godz. 7-ej wiecz. odbędą się zebrania z referatami na następujących kołach:

WOLA — ul. Wolska 44: ref. tow. St. Gajewski.

MOKOTÓW — ul.Chocimska 23: ref. tow. J. Dąbrowski.

ŚRÓDMIEŚCIE — ul. Warecka 7: ref. tow.

W sobotę dn. 26-go b. m. o godz. 7-ej wiecz.

POWIŚLE — ul. Czerwonego Krzyża 20 — ref. tow. B. Dratwa.

STARÓWKA — ul. Długa 26: ref. tow. E. Lubczyński.

PIĄTEK

W piątek dn. 25 b. m. o godz. 7 w. na niżejpodanych Dzielnicach odbędą się Zebrania dla członków i wprowadzonych gości z referatami n. t. „Przegląd ostatnich wydarzeń".

WOLA - CZYSTE: Wolska 44, ref. ogłoszony zostanie jutro.

JEROZOLIMA — Chłodna 30: ref. tow. R. Froehlich n. t. „Kryzys, a płace robotnicze". Odczyt będzie ilustrowany obrazami świetlnemi.

CZERNIAKÓW — Nowosielecka 1: ref. tow. A. Podniesiński.

RAKOWIEC — Pruszkowska 6, ref. tow. dr. Maliniak.

PRAGA — Brukowa 35: ref. tow. Deutscher n. t. „Proces moskiewski".

OCHOTA — Grójecka 94: ref. tow. J. Dąbrowski n. t. „Zwycięstwo socjalistów w Szwecji".

ANNOPOL - N. BRÓDNO — Białołęcka 51: ref. tow. Stan. Gajewski.

MARYMONT - ŻOLIB. — Krasińskiego 10: ref. tow. Klejn.

MOKOTÓW — Chocimska 23, ref. tow. Bart.

POWIŚLE — Czerwonego Krzyża 20: ref. tow. Z. Mitzner n. t. „Wybory w Łodzi".

Postrzelenie

Przy ul. Czartoryskich 5, został postrzelony z rewolweru przez nieostrożność, 12-letni Jerzy Koronowski, uczeń (zam. tamże). Rannego w prawą nogę przewieziono na stację Pogotowia.

Zabity przez pociąg

Na przejeździe kolejowym w Golędzinowie, dostał się pod pociąg 20-letni Teodor Gryniewicz, bezdomny i bez zajęcia. Wskutek zmiażdżenia szyi, Gryniewicz poniósł śmierć na miejscu.

Sprostowanie urzędowe

W związku z zamieszczonym w Nr. 239 z dnia 29.VII 1936 r. czasopisma „Robotnik" artykułem p. t. „Napad obszarnika na delegata Związku Zawodowego Robotników Rolnych", na zasadzie art. 21 dekretu z dnia 19.II 1919 r. w przedmiocie tymczasowych przepisów prasowych (Dz. Pr. P. P. Nr. 14 poz. 186) proszę o zamieszczenie poniższego sprostowania.

Nieprawdą jest, że st. post. Ordon i post. Paluch z Posterunku P. P. — Rybno stanęli po stronie obszarnika, natomiast prawdą jest, że st. pst. Ordon dn. 16 lipca b. r. interwenjował u zarządzającego majątkiem Ksawerego Różyckiego w kierunku wypłacenia robotnikom zaległych zarobków, skutkiem czego tegoż dnia do godz. 15-ej zarobki robotnikom zostały wypłacone.

Nieprawdą jest, że policja nie chciała przyjąć od Cinkusza skargi w związku z pobiciem go przez Różyckiego, natomiast prawdą jest, że st. post .Ordon poinformował Cinkusza, że przyjmie od niego zameldowanie w tej sprawie. Z uwagi jednak na to, że skarga o pobicie nie mającego cech ciężkiego uszkodzenia ciała przysługuje jedynie pokrzywdzonemu jako oskarżycielowi prywatnemu, wyżej wymieniony policjant uprzedził Cinkusza, że zgodnie z obowiązującymi przepisami skieruje sprawę do Sądu, w związku z czem interesowany obwiązany będzie uiścić odpowiednią kwotę na pokrycie kosztów sądwych. Cinkusz skargi st. post. Ordonowi nie złożył, oświadczył natomiast, że w tej sprawie wystąpi na drogę sądową osobiście.

Nieprawdą jest, że funkcjonarjusze P. P. nie reagowali na odgrażanie się Różyckiego wobec nich Cinkuszowi, oraz biernie zachowywali się wobec powtórnej próby pobicia i wypędzenia z folwarku Cinkusza przez Różyckiego, gdyż sami powyższych faktów nie stwierdzili i nie otrzymali w tym kierunku żadnego zameldowania.

Za Wojewodę (—) P. Czekalski,
Naczelnik Wydziału.

Ruch Zawodowy

ZE ZW. ZAW. PRAC. INST. UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ. **Konferencja Zarządów.** W czwartek, dnia 24 b. m., o godz. 18.30, w sali Związku, przy ul. Wareckiej 7, odbędzie się Konferencja Zarządów i delegatów Oddziałów Warszawskich Związku Prac. Kom. i Inst. Użyt. Publ., z udziałem tow. J. Kwapińskiego.

KOMISJA KULT. - OŚWIAT. W piątek, o godz. 18.30 w lokalu Związku, ul. Warecka 7, odbędzie się wspólne posiedzenie Komisyj Kult. - Ośw. Oddziałów Warszawskich Zw. Prac. Kom. i Inst. Użyt. Publ.

„SARMATA" i „ELEKTRYCZNOŚĆ". W piątek o godz. 19 w lokalu Zw. ul. Warecka 7, odbędzie się wspólne posiedzenie zarządów Klubów sportowych RTKS „Sarmata" i RKS „Elektryczność".

Uduszony noworodek

Na cmentarzu Żbikowskim w Pruszkowie, dozorca cmentarny, znalazł pudełko od gwoździ, w którym znajdowały się zwłoki noworodka płci żeńskiej, liczącego około 3 dni życia. Na szyi dziecka widniały ślady palców, co świadczy, iż zostało ono uduszone. Policja zajęła się odszukaniem wyrodnej matki.

Szkło w chlebie

Zofja Frelińska (6-go Sierpnia 17), kupiła w sklepie spożywczym w tymże domu chleb. Po rozkrajaniu, okazało się, iż w chlebie znajdowały się kawałki szkła. — Chleb pochodził z piekarni Frosza (Ciepła 11). Policja sporządziła protokuł.

Z muzyki

EGZOTYCZNY KONCERT

W sali im. Karłowicza zainaugurowano nowy sezon oryginalnym koncertem kiemanczysty ormiańskiego, p. Roubena. Już sam instrument arabski kiemancza jest u nas zupełnie nieznany. Nieduża w rodzaju mandoliny grusza z długą szyją, z czterema według kwint czystych nastrojonemi strunami, wydają, z czterema według kwint czystych nastrojonemi strunami, wydaje pod smyczkiem p. Rouben dźwięki bardzo delikatne o charakterze skrzypiec z surdynką (tłumikiem).

Kiemancza gra solo — wtedy jest najciekawsza — lub z fortepianem, z którym jest jej muzycznie nie do twarzy. Każdy instrument ludowy nie znosi towarzyszenia fortepianu i tym razem kompozycje i przeróbki z banalnym akompanjamentem pozbawione były właściwego stylu. To też tam gdzie kiemancza przemawiała językiem orjentalnym nie europeizowanym (modlitwa arabska, melodja Azerbadżańska, idylla wschodnia) wrażenia otrzymaliśmy z pierwszej ręki, natomiast kompozycje p. Rouben. przeróbki z oper ormiańskich lub romans Korsakowa dawał już podrabianą muzykę Wschodu.

Szczerszy wydał mi się Komitas Vardabed, autor ładnej kompozycji Cirani Tzar, nasuwającej naszemu słuchaczowi obrazy muzyczne Lakmé Delibes'a. Zresztą możliwości instrumentu nie są duże i słusznie p. dr. Keupruljanowa podkreśliła w swojem przemówieniu, że muzyki tej słuchać należy inaczej niż europejskiej ze strony melodji wtedy dopiero sami Shaw, Derwish Khan, Spendiarian i inni kompozytorowie wschodni pociągną nas oryginalnością.

E. O.

Seminarjum Narodowościowe przy Instytucie Badań Spraw Narodowościowych

Istniejący od przeszło dziesięciu lat Instytut Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie prowadził w latach 1931/32 — 1935/36 Seminarjum Narodowościowe dla studentów i absolwentów szkół wyższych. Seminarjum to, mające na celu pogłębienie wśród słuchaczy znajomości zagadnień narodowościowych, stanowiło uzupełnie ich studjów wyższych, nie obejmujących tej tak ważnej dziś dziedziny wiedzy, lub obejmujących ją w stopniu nieznacznym.

Wobec tego, że w latach ubiegłych Seminarjum wzbudziło wśród kształcącej się młodzieży duże zainteresowanie, Zarząd Instytutu postanowił kontynuować prace Seminarjum także w roku bieżącym. Pracę wewnętrznoseminaryjną poprzedzi cykl wykładów o zagadnieniach narodowościowych w Polsce i poza Polską.

Zapisy trwają do dnia 17 października b. r. włącznie. Wszelkich informacji udziela Sekretarjat Instytutu Badań Spraw Narodowościowych w Warszawie, Królewska 7 m. 4, tel. 2-48-71 w godz. 11 — 13.

Przedłużenie Wystawy Akwarjów

Jak wszelka nieszablonowa, szlachetna i odpowiednio zorganizowana impreza w życiu kultrualnem stolicy jest zjawiskiem potrzebnem i pożytecznem, świadczy o tem Wystawa Akwarjów, Terarjów i Roślin Pokojowych w szklarni Ogrodu Saskiego.

Wciąż niesłabnąca frekwencja, szczególniej wśród szkół, skłoniła Komitet Wystawy do przedłużenia jej do dnia 27 b. m. t. j. do niedzieli włącznie.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „W cieniu samotnej sosny" z Sylvią Sydney.
APOLLO :„Jadzia" ze Smosarską.
ATLANTIC: „Pasteur" z P. Munim.
ANTINEA: „Zemsta p. X" i „Uwodzicielka".
ARKON: „Pat i Patachon jako więźniowie" i „Nasze słoneczko".
AMOR: „Zmiana serc" i „Człowiek, który rozbił bank".
AS: „Wyprawy krzyżowe" i dodatki.
BAŁTYK: „Rose Marie".
BIS: „Kocham wszystkie kobiety" (Jan Kiepura) i „Szkarłatny kwiat".
CAPITOL: „Trędowata".

CASINO: „Fredek uszczęśliwia świat".

COLOSSEUM MAŁE: „Dzień wielkiej przygody".
CORSO: „Burłaki z nad Wołgi" i rewja.
CZARY: „Potępienie" oraz nadprogram.
FAMA: „Serca ze stali".
FILHARMONJA: „Jedna z tysiąca".
FLORIDA: „Morderca" i „Czar młodości".
FORUM: „Człowiek, który wiedział" i „Zew krwi".
EUROPA: „Marja Stuart".
ELITE: „Kapitan Blook" i „Stary pionier".
HELIOS: „Jego wielka miłość". Rene Claira.
GDYNIA: „Takie są dziewczęta" i rewja.
ITALIA: „Księżniczka Czardaszka" i dodatki.
KOMETA: „Królewska faworyta" i rewja.

LOS: „Kocham wszystkie kobiety" z Kiepurą.
MASKA: „Oskarżam Cię Matko" i „Prokurator Alicja Horn".
MAJESTIC: „Cygańskie dziewczę".
MARS: „Anna Karenina" i dod. kol.
MEWA: „Światło w ciemności" i „Dziewczę z Budapesztu".
METRO: „Żona 2 mężów" i rewja.
MUCHA: „Burłaki z nad Wołgi" i „Nocne życie bogów".
MINERWA: „Człowiek dwuch światów" i „Bez honoru".
KINO MIEJSKIE — Hipoteczne 8. „Bounty".

NOWA TOMBOLA: „Mazur" i „Wszystko żart".
OKO PRASKIE: „Wesołe szaleństwo" i „Izela".
PAN: „Bolek i Lolek".

PETIT TRIANON: „Armja Ewy" i „Kochaj tylko mnie".
POPULARNY: „Czarne róże" i rewja.
PROMIEŃ: „Nasi chłopcy marynarze" i „Iskor".
PRAGA: „Mazur" i rewja.
RAJ: „Rapsodja Bałtyku" i „Wesoły miljoner".
RIALTO: „Żona czy sekretarka".
RIVIERA (Leszno 2): „Dodek na froncie".
RENA: „Jej wysokość całuje" i „Spełnione sny".
ROXY: „Mały marynarz".
SFINKS: „Upiór na sprzedaż".
ŚWIAT: „Cyrk Barnuma" i „Szalony Porucznik".
STYLOWY: „Grzesznik miło woli".
ŚWIATOWID: „Mayerling".
STUDIO: „Mayerling".
SOKÓŁ: „Armja Ewy" i „Weseli kuracjusze".
SORENTO: „Burzami nad Andami" i „Parada rezerwistów".
TON: „Mały marynarz".
UCIECHA: „Pokusa" z Marleną Dietrich i Gary Cooperem.
UNJA: „Ostatnie dni Pompei" i rewja.
VARIETE (Gmach Cyrku): „Legjon nieustraszonych" i „Jego Ekscelencja subjekt".

Redaktor odpowiedzialny: LUDWIK WINTEROK.

Odbito w drukarni Sp. Nakładowo Wydawniczej „Robotnik", Warszawa, Warecka 7.